

AMERIKA VANDENYLIŲ BOMBOS IŠVAKARĖSE

SOVIETAI GALI PULTI IRANĄ, JUGOSLAVIJĄ

WASHINGTON, D. C. — Tuo tarpu, kai gynybos sekretorius gen. Marshall susilaikė nuo atskirų gresiančių karo židinių minėjimo Kongrese, jo vienas artimiausių bendradarbių, armijos sekretorius Pace pasakė Senate, kad Iranas ir Jugoslavija yra tie kraštai, prieš kuriuos sovietai gali betkada nukreipti savo ginklus. Skaitantis su šiomis naujomis agresijos galimybėmis, Amerikai gali tekti betkada įsitraukti į trečią pasaulinį karą, tvirtino sekr. Pace.

Šis armijos sekretoriaus įspėjimas pasigirdo netrukus po to, kai dvi Senato komisijos pakvietė gen. Lawton Collins, armijos štabo viršininką ir George Perkins, užsienio sekretoriaus padėjėją Europos klausimams, prašant suteikti smulkias žinias apie paskutinių valandų padėtį. Abiejų minėtų pareigūnų pranešimai Senato užsienio ir karo reikalų komisijose buvo slapsti. Ten buvo svarstoma, kaip geriausiai paskirstyti tuos 8.5 bilijonų dolerių, kuriuos Amerika yra numaciusi savo sąjungininkams pagal karinės ir ekonominės pašalpos planą.

Sekr. Pace kalbėjo Senato karinėje pakomisijoje, išspėdamas, kad gyvenamasis momentas yra pilnas pavojų. Laisvasis pasaulis kiekvienu laiku gali būti pastatytas prieš naujus agresijos faktus. Komunistai gali netikėtai pulti Iraną, Jugoslaviją, o gal dar ir kurioj kitoj vietoj.

Ta pačia proga Pace pasisakė už ribotos mobilizacijos vykdymą, nes tokiu būdu galima išlaikyti aukštą ekonominį gyvenimą, o per tai ir ginklavimosi pramonę, kas šiuo metu yra svarbiausia.

JUNGVINĖS TAUTOS GINS JUGOSLAVIJĄ

Maršalas Tito, atsikirsdamas Molotovui, išdėdžiai pabrėžė, kad Vakarai nepaliks Jugoslavijos vienos karo su sovietais atveju.

Warren R. Austin, Jungtinių Valstybių atstovas Jungtinėse Tautose, per pasikalbėjimą su spaudos korespondentais radiotelevizijos rodyje "United-Not", patvirtino, kad Jungtinės Tautos eis Jugoslavijai į pagalbą, jeigu ji būtų užpuolta.

SOVIETŲ IR SATELITŲ GINKLUOTOS JĖGOS

PARYŽIUS. — Čia gaunama žinių, kad SSSR turi visiškai parengtą 215 divizijų po 10,000 vyrų kiekvienoje.

Cekoslovakijoje slapta veikia Europai tvarkyti SSSR generalinis štabas.

Rytų Vokietijoje SSSR savo žinioje turi kariškai paruoštą taip vadinamąsias laudies milicijos 60,000 vyrų, įvairiais ginklais apginkluotų.

Rytų Vokietijoje gaminami karo reikalus automobiliai ir tankai.

Rytų Vokietijoje, Lenkijoje ir Česlovakijoje sovietų Rusija turi įvairiose vietose paskirstytą 32 divizijas, kurios yra lyg apsupusios vietos tautinės kariuomenės dalinius.

Bulgarijoje paruošta 200,000 ginkluotų vyrų. Čia karo ministras yra sovietų generolas Atanasov — kilme toks pat bulgaras, kaip Lenkijoje Rokossovskis.

Vengrijoje paruošta 160,000 įvairiais ginklais ginkluotų vyrų. Armijos inspektorium čia yra generolas Tsvetajanas, buvęs Maskvoje komendantu.

Rumunijoje sovietai yra suorganizavę vietos armiją iš 300,000 vyrų. Ši kariuomenė išimtinai sovietų karininkų tvarkoma.

Cekoslovakijoje ir Lenkijoje kariuomenė dar organizavimo stadijoje. Kiekvienoj iš tų dviejų šalių bus daugiau kaip 32 divizijos. Visose šiose valstybėse studentai aukštosiose mokyklose apmokomi kariškai.

4 minutės ir sutarta

HOLLYWOODAS. — Filmų artistė Barbara Payton, apie kurią kalbėjo, kad ruošiasi tekėti už Franchot Tone, staiga pakeitusi savo nuomonę. Ji susitikusi prieš savaitę kitą artistą, Tom Neal. Keturias minutes pasikalbėjus, buvo prieita prie įsitikinimo, kad jie yra skirti vienas kitam. Jie netrukus apsišvies.

Uždaryta didžiausioji naftos rafinerija

TEHERANAS. — UP korespondento pranešimu, Abadano naftos valykla (rafinerija), didžiausia visame pasaulyje, sustojo dirbsi.

Tuo pat laiku Averell Harriman, specialus prezidento Trumano pasiuntinys, pranešė, kad jam tarpininkaujant tiek persai, tiek anglai sutiko atnaujinti derybas dėl bendradarbiavimo nacionalizuotoj Irano žibalo pramonėje. Dėl vietos stokos minėta rafinerija Abadane, deja, turėjo būti uždaryta.

Anglai paskyrė naują delegaciją, kuri netrukus atvyks į Teheraną tartis iš naujo su persais: Persai žino, kaip ir visas pasaulis, kad jų nafta yra būtina reikalinga Vakarų pasaulio pramonei ir gynybai. Ligi šiol iš žibalo nacionalizacijos turėjo abi pusės milžiniškų nuostolių.

SUINTERESUOTA IR AMERIKA

Taip pat ir Amerikos Jungtinės Valstybės negali žiūrėti pro pirštus, kai tokio milžiniško svarbumo pramonė, kaip Irano naftos, sustoja dirbsi. Bene pats didžiausias pavojus glūdi pačioj Persijoje. Sustojus veikti Angly-Irano žibalo bendrovei, o pačiai nepajėgiant naftos eksploatuoti, Persija nebetektų pagrindinių pajamų, ir komunistams naudinga revoliucija būtų neišvengiama.

Su Amerika Iranas yra priverstas skaitytis dėl teikiamos karinės bei ekonominės pagalbos ir ypač dėl laukiamos didesnės pašalpos.

—Pravda, komunistų organizacija Maskvoj, kaltina Amerikos karo atache, kad jis verčiasi šnipinėjimu.

HAMILTON, MO. — Farmeriai supylė 10,000 bušelių kviečių miestelio gatvėje. Paprastai kviečiai yra supilami laukuose, bet šiame to nebūna galima padaryti, nes dėl nepaprastai lie-
tingo oro žemė yra labai sudrėkusi.

Komunistų agentai Panamos laivuose

STOCKHOLM, Švedija. — Tarptautinės Transporto Darbininkų Sąjungos švedų skyrius praneša, kad laivai, plaukiantys Panamos vardu ir kursuojantys tarp Švedijos ir Britanijos uostų, turi komunistų igulų. Tie laivai, kai kuriais atvejais padaro kontaktą su sovietų Rusijos agentais jūroje.

Transporto Darbininkų Sąjungos švedų skyrius mano, kad laivai, plaukiantys Panamos vardu, gali gauti reikiamas Rusijai strategines medžiagas, kurių ji kitaip negautų.

Rado nekaltą valstybės departamentą samdinį

WASHINGTON, D. C. — Neseniai buvo paskelbta žinia, kad valstybės departamentas laikinai pašalino iš tarnybos (suspendavo) John Patton Davies. Tas pats pranešimas sakė, kad tapo suspenduotas ir kitas šio departamento samdinys — Oliver Edmund Clubb.

Vakaryktės dienos pranešimas sako, kad ištyrus skundus prieš Davies'ą, rasta, jogei jie yra nepagrįsti. Todėl jis bus sugrąžintas tarnybai. Kito kaltinto, būtent, Clubb'o byla tirinama.

Nenori grįžti į Česlovakiją

ANKARA, Turkija. — Čia atstovavęs Česlovakijos prekybos reikalams atstovas buvo čekų valdžios pašauktas sugrįžti namo. Jis atsisakė grįžti. Česlovakijos atstovas kreipėsi į Turkijos vyriausybę, prašydamas leisti jam pasilikti Turkijoje.

Remia MacArthuro pašalinimą

WASHINGTON, D. C. — "The Look" žurnale tilpo J. V. Vyriausiojo Teismo nario William O. Douglas straipsnis. Vyriausio teismo teisėjas užgriau prezidento Trumano žygį, kuris pašalino gen. MacArthurą iš Tolimųjų Rytų komandos.

Vėliausios žinios

—Per naujuosius parlamentinius rinkimus Izraelio valdančioji darbo partija (Mapai) laimėjo apie 40% visų balsų, prieš 35,7% 1949 m.

—Vien tik Amerikos kariuomenės maistui bus išleista ateinančiais metais 603 milijonai dolerių.

—Nacionalistinės Kinijos agentūros žiniomis, komunistai išskerdė Kwangtungo provincijoje 10,000 žmonių.

—Sovietų Sąjunga, nežiūrint, kad pati pagamina per metus apie 30 milijonų tonų naftos, veikia Rumunijos, Lenkijos ir kitų satelitinčių šalių naftą deda į karo atsargas.

—Vyriausybei leidus pakelti kainas už kiaulieną numatoma, kad ir jautiena netrukus pakrangs.

—Aleksander Barmine, buvęs sovietų žvalgybos generolas, dabar Voice of America, rusų skyriaus vedėjas, Senato komisijoj pasakė, kad anais laikais, kada jis tarnavo sovietų žvalgyboje, tenai buvo kalbama apie Oven Lattimore, dabar Hopkins universiteto profesorius Baltimorėj ir apie rašytoją Barnes, kaip apie komunistų draugus. Lattimore'is tai atsakė: "Plepalai".

VARŠUVA, Lenkija. — Kaip vakar, liepos 31 dieną, buvo numatyta nagrinėjimas teisme Varšuvoje bylos, iškeltos aštuoniem lenkų karininkams ir vienam jūrininkui.

Kaltinami jie tuo, kad darę samokslą prieš esamąjį Lenkijos režimą nuo 1945 iki 1950 metų. Jie įsibrovę į Lenkijos kariuomenę pagalba Jungtinių Valstybių ir Britanijos pinigų.

Kaltinamieji yra: brigados generolas Stanislaw Tartar, buvęs Lenkijos vidaus armijos veiksmų viršininkas; brigados generolas Franciszek Herman, brigados gen. Jersey Kirchmayer, divizijos generolas Stefan Mossor, pulkininkas Marian Utnik, pulkininkas S. Niwicki, pulk. M. Jurecki, majoras W. Roman ir laivyno lt. kom. Szczepan Wacek.

Pripažino valstybių teisę

WASHINGTON, D. C. — Apšaukiuojama, kad nemažai naftos esama gelmėse J. Valstybių jūrų pakraščiais — prie pat jūrų vandens ir negiliuose vandenyse.

Ilgoką laiką dėl šių aliejaus sričių eina ginčas tarp federalios valdžios ir paskirų valstybių. Federali valdžia reikią mintį, kad šių sričių nafta turėtų priklausyti ir būti federalios valdžios žinioje. Gi paskirios valstybės reikią mintį, kad nafta turi priklausyti toms valstybėms, kurių vandenys jį užtikina.

Atstovų rūmai dauguma balsų šią savaitę parėmė valstybių teisę tokiai naftai.

Vargšas atsiprašė

MASKVA, SSSR. — Leningrado poetas A. Prokofiev išvertė rusų kalbon Ukrainos poeto V. Sosjuri poemą "Mylėk Ukrainą".

Rodos, kas čia tokio: vienas poetas išvertė kiton kalbon kito poeto kūrinį. Bet ne taip žiūrima į dalyką Rusijoje. Prokofievą apkaltino rėmimu "nacionalistinių Ukrainos tendencijų".

Vargšas Prokofiev turėjo viešai Sovietų dienraštyje "Pravda" atlikti išpažintį, kad jis padarė didelę politinę klaidą, versdamas rusų kalbon tokią poemą.

Paklydusi meilė

MILANAS. — Claire Mary Gertrude Young, 20 metų mergaitė iš Chicagos, atsivijo į Italiją katalikų dvasiškį, misijonierių iš Kinijos, vardu Luciano Negrini, 43 metų, tikėdama, kad ji galėsianti jį priversti išstoti iš dvasiškio luomo, o po to už jo ištekėti.

Italijoje amerikietė buvo pasodinta į kalėjimą. Ji ėmusi plūsti valdininkus, atsisakiusius prailginti vizą, nes ji sugadinusi pasą, besistengdama suklastuoti savo amžių.

Rugpjūčio 6 d. ji bus nugabenta į Amerikos naująjį keivinį laivą Independence ir prievarta išstremta iš Italijos.

JUNGVINĖS VALSTYBĖS DARO DIDELIUS ŠUOLIUS GINKLAVIMOSI LENKTYNESE

Naujas Atominės Energijos Komisijos pranešimas apie jos nuveiktus ir planuojamus darbus

WASHINGTON, D. C. — Atominės Energijos Komisija pasiskelbė, kad jos dirbtuvėse jau pagaminta dideli kiekiai nepaprastai galingos sprogtamosios medžiagos, reikalingos hidrogeninių bombų gamybai.

Išleistame pranešime apie atominę medžiagų gaminimą AEC sako, kad pagamintieji kiekiai pasiekė naujus rekordus. Iš 2 bilijonų dolerių skirtų Komisijos darbams per 1951 metus finansuoti, trys ketvirtadaliai išleisti naujoms statyboms, kurios ateityje duos dar didesnius vaisius.

Tarp gaminių, kurie gali būti pritaikyti bet kada kare, yra minima atominė artilerija. Tarp projektų pažymėtina atominės energijos mašina orlaiviams. (Povandeninis laivas su atominės energijos mašinomis jau pradėtas statyti).

Iš specialistų paruoštų trum-

pų pranešimų galima suprasti, kad ateityje orlaiviai, varomi atominė energija, bus gigantiski cepelnai, galintys skristi neriboto ilgio kelią ir gabenti milžiniškus kiekius atominų ir hidrogeninių bombų į priešų teritorijas.

AEC lygiagrečiai yra įsigilinusi į ieškojimą apsaugos priemonių nuo priešų atominų bombų. Esą surastas paslaptingas vaistas "cystein", kuriuo galima apsisaugoti nuo radioaktyviųjų spindulių kaitros. Taip pat gera pažanga padaryta, ieškant atsparios prieš atominės bombas statybos.

Pagal neoficialius specialistų spėjimus, pusė svaro tritiumo (hydrogenas 3), sumaišius su paprastuoju, sunkiuoju vandeniu, užteks pagaminti hidrogeninę bombą, 1,000 kartų galingesnę už atominę bombą.

DIDELĖ KAINA UŽ TAIKĄ KORĖJOJE

Buvęs sovietų generalas Senate

WASHINGTON, D. C. — Aleksander Barmine, pabėgęs iš Rusijos karinio špionažo generalas, buvo pakviestas į Senato komisiją, tyrinčiančią prokumnistiškos organizacijos Institute of Pacific Relations praeities veiklą.

Barmine dabar yra Voice of America, rusų transliacijų direktorius. Iš Sovietų Rusijos jis pabėgo prieš antrąjį pasaulinį karą. Nežiūrint generolo laipsnio, jis tarnavo Amerikos armijoje eiliniu, įgijo pilietybę ir gavo atsakingą darbą Valstybės departamente.

Valdžia užgyrė kainų pakėlimą kiaulienai

WASHINGTON, D. C. — Kainų stabilizacijos raštinė šią savaitę užgyrė pakėlimą kainų kiaulienai mėšai. Raštinės atstovas pareiškė, kad kiaulienos kainos, imant visą kraštą, vienur gal pakils 3 centus svarui, o kitur net iki 9 centų. Bendrai imant, kainos kiaulienai pakilsiančios tarp 5 ir 6 centų svarui.

Dar kartą "išvalė" komunistus

BERLYNAS. — Jau kurį laiką ejo "valymas" Vokietijos komunistų partijos. Atrodė, kad darbas buvo užbaigtas.

Bet paskutinėmis dienomis valymas tapo atnaujintas, ir dar 2,300 komunistų lokaliųjų (paskirų vietų) vadų pašalinta iš partijos. Kai kurie jų areštuoti.

Areštuoti partijos veteranai. Kaltinami tuo, kad sudarė pagrindžio organizaciją, kurios tikslas buvo pašalinti iš komunistų partijos ištikimą Stalino principams vadovybę.

JUNGVINĖS TAUTOS. N. Y.

— Taika Korėjoje gal jau būtų buvusi atstatyta, jeigu Jungtinės Tautos būtų sutikusios mokėti kainą, kokią reikalauja komunistai. Vienas iš didžiųjų komunistų reikalavimų pirmą kartą derybų fazėj, yra atitraukti J. Tautų karines jėgas į pietus nuo 38 lygiagrečių.

J. T. karinei vadovybei Korėjoje buvo duota patvirtintų nurodymų, nesitraukti iki Pietų Korėjos. Su komunistų pasiūlymu, praversti tarp kariaujančių pusių demilitarizuotą barą, J. Tautos sutinka, bet neatsitraukiant iki buvusios sienos, o prisilaikant dabartinės fronto linijos.

Armija planuoja pašaukti tarnybon 430,000 vyrų

WASHINGTON, D. C. — Armijos vyriausybė išspėjo kongresą, kad gresia visuotinis karas. Be to, ji pranešė kongresui, kad armija planuoja per ateinančius 12 mėnesių pašaukti ginkluotųjų jėgų tarnybon 430,000 vyrų. Šie vyrai bus reikalingi taip užimti vietas išėinančių iš tarnybos, taip sustiprinimui jau turimų ginkluotų krašto jėgų.

Kitas spėjimas, kurį armija padarė kongresui, yra, kad paskirto einamiesiems metams karinio biudžeto \$60,796,000,000 neužteks, kad gynybos reikalams reikės daugiau bilijonų dolerių.

Kiek tų bilijonų daugiau reikės, nepasakelbta.

Armija paleis 100,000 rezervų karių

WASHINGTON, D. C. — Armijos sekretorius asistentas Anna Rosenberg praneša, kad iki šių metų galo numatoma atleisti iš tarnybos 100,000 rezervų karių. Tai yra vyrai, kurie įstikslas buvo pašalinti iš komunistų partijos ištikimą Stalino principams vadovybę.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

IŠ CHICAGOS Į DUNKŲ FARMA

Važiuojame

Liepos 21 d. maždaug apie 7 val. ryto prasidėjo mūsų atostogų. Susitikimo punktas buvo 1515 N. Bell av. Mat, ten gyvena Milleris, kuris ir buvo pasižadėjęs mus nuvežti į farmą. Jo Chrysleris jau buvo paruoštas kelionei: išjeptas, pagirdytas ir gazolinu aprūpintas.

Iš viso susidarė būrys iš šešių asmenų: Naujienų redakcijos narys Dr. P. Jonikas, P. Miller, P. Martinkaitis (Senas Petras), Pranas Ališauskas, p-lė Aldona Gulbinaitė ir 8 metų jaunuolis Narūnas Radvilas.

Vidutinį šiuo greičiu pasukome tiesiai į šiaurę. Kaip bematant atsikirsdami prie Great Lakes kareivinių, kurios yra netoli Waukegano. Pradėjo lyti. Nemažiau, visų nuotaika lyg prisilgtų.

Wisconsin

Pravažiuojame gražias farmas. Tačiau dėl lietaus mažai ką tegalime matyti. Štai jau ir Kenosha, tas lietuviams gerai žinomas miestas. Jau 1940 m. jame gyveno 54,360 žmonių. Dabar, aišku, tas skaičius yra žymiai didesnis. Savo laiku ten ir lietuvių judėjimas buvo gana didelis.

Visai arti nuo Kenosha yra Racine, kuris gyventojų priskaitė (kalbu apie 1940 m.) 67,195. Ten daug yra įvairios pramonės.

Vėl prasideda puikios farmos. Matosi gražūs jantai ir gražios daržovės. Nemažai visur karvių. Lietus vis dar mus lydi. Nenustojo jis iki pat Milwaukee.

Milwaukee — tai plačiai išgarsėjęs savo alaus bravoriais miestas. Gyventojų jis priskaito beveik šešis šimtus tūkstančių ir yra didžiausias Wisconsin valstybės miestas. Nors yra daug įvairių fabričių, bet gatvės švarios. Tiesa, Milwaukee visą laiką pasižymėjo kaip vienas pavydingiausių tvarkomų Amerikos miestų.

Trys dainuoja, trys sudaro publiką

Nustoja lietus. Tad ir mūsų visų nuotaika pasikeičia: pasidaroma linksmesni. Akį traukia bandos nepaprastai gražių karvių. Na, Wisconsin valstybė juk yra išgarsėjusi savo pieno ūkiu: tuo atžvilgiu pirmąja. Jokia kita valstybė nepagamina tiek daug įvairių įvairiausių sūrių, sviesto bei kitų pieno produktų, kaip Wisconsin.

Pietų sustoti nutarėme Green Bay mieste. Kad linksmiau būtų važiuoti, Povilas Milleris pradėjo dainuoti. Jam pritarė Ališauskas ir p-lė Aldona Gulbinaitė. Vadinas, trys dainavo, o kiti trys (Dr. Jonikas, jaunuolis ir aš pats) sudarėme publiką. O publika, kaip žinote, turi kartėmis paploti.

Green Bay

Ir taip bedainuodami bei besilinksminami, apleidome Green Bay miestą, kuris yra prie Fox upės ir Green Bay užlajos. Gyventojų miestas priskaito 52,442. Matyti nemažai visokių fabričių.

Iš Green Bay įsukome į 41 kelią. Farmos čia jau daug blogesnės, — bruzginai ir apšęję miškai. Prieš 40 ar daugiau metų čia buvo didžiausi miškai. Per keletą metų jie buvo be atodairos kertami, naikinami. Paskui susigriebta, kad tai gali būti naudinga: pradėta plantingiau miškai kirsti, o jų vietą nauji augintai. Tačiau miškui užauginti reikia daug laiko. Štai kodėl ten tiek daug bruzginių matosi.

Malonu pasidaro, kai pamatai daug beržų, drebulių, klevų, eglių ir kitų Lietuvoje augančių medžių. Jie primena jaunystėje matytus miškus.

Viena tilto pusė Wisconsin, o kita — Michigane

Wisconsin valstybė baigiasi. Įvažiuojame į Marinette, kuris priskaito 14,183 gyventojus. Tai medžio apdirbimo ir žuvininkystės miestas. Į miestą važiuoti tenka per Menominee upę. Tiltu vidury yra siena tarp Wisconsin ir Michigan valstybių. Kitoje tilto pusėje yra Menominee miestas, priskaitas 10,230 gyventojų.

Iš Menominee įsukome į 35-tą kelią, kuris eina palei Green Bay užlają. Dainuojame taip, kad net miškai skamba. O miškai dideli, tankūs. Daug lietuvių, klevų, beržų ir eglių. Vietomis net kadugių teko matyti.

Cedar River

Cedar River "didmiestis" susidaro iš prancūzo Pedas užėjus, lietuviu Walter Judaičiui visokių reikmenų krautuvės, maisto krautuvės, mažos valgyklos ir poros gyvenamųjų namų. Tai ir viskas. Nuo ten iki Dunkų farmos tik dvi mylios.

Užiname į seno pažįstamo Pedas užėjus. Išmankiame po "Canadian Club" ir baigiame kelionę Cedar River paupiu ir Dunkų farmą. Mus pasitinka "mama" Dunkus ir jos trys dukterys: Josephine, Elzbieta ir Viktorija. Jos linksmos, kad kasmetiniai vasarotojai vėl čia atvyko atostogų.

Vos spėjome iš automobilio išlipti ir susitvarkyti, kaip pakvietė vakarienės.

Visi esame linksmi ir patenkinti. Maudomės, žuvaujame ir važinėjame po gražias apylinkes, — lankome ūkius ir miestus.

— Senas Petras

Lietuvių mokytojų išvyka

Illinois valstybės Lietuvių Mokytojų Sąjunga rengia š. m. rugpjūčio 5 d., sekmadienį, išvyką į Willow Springs mišką. Neturintieji automobilių šią vietą gali pasiekti užmiestiniais Bluebird autobusais. Autobusų tvarkaraštį ir kitas informacijas paskelsime vėliau.

Mokytojai kviečiami išvykoje dalyvauti su savo šeimomis ir bičiuliais. Programa bus senimui ir jaunimui. Išvykos reikalais kreiptis į L. M. S. gos valdybos narį p. O. Zailskienę, 1819 So. 50 Ave., Cicero 50, Ill., tel. Olympic 2-7066 arba į pirmininką St. Rudį, 4409 So. Fairfield, Chicago 32, Ill., tel. Virginia 7-7153.

L. M. S. Valdyba

Tamsa Vidudienyje

Nuo pirmadienio, liepos mėnesio 30 dienos, Amerikos Balsas pirmos programos metu transluoja radio vaidinimą "Tamsa vidudienyje". Kiekvieną dieną bus perduotas vienas šio veikalo paveikslas.

Ši radio drama yra paruošta pagal Arthuro Koestlerio to paties vardo romaną, kurį scenai pritaikė pagarsėjęs amerikiečių dramaturgas Sidney Kingsley. Šioji drama yra laimėjusi New Yorko dramos kritikų premiją, pripažįstant ją geriausiu šiu metų scenos veikalu.

"Tamsa vidudienyje" vaizduoja vieno žymaus partijai ištikimo komunistų vado likimą — galbūt, likimą vieno iš nedangelio tų bolševikų revoliucijos herojų, kurie 1937 metais, partijos valymų metu Maskvoje, buvo sumti, priversti prisipažinti kaltais prieš nepažintų nusikaltimų ir... sulikviduoti.

Svarbiausią vaidmenį "Tamsos vidudienyje" veikale atlieka buvęs Vilniaus Valstybinio Teatro aktorius Henrikas Kačinskas.

Skaitkite "N-nas"

SPORTAS

PAS LSK PERKŪNO SPORTININKUS

—Valdyba pasiskirstė pareigomis. Liepos m. 14 d. visuotiniame Chicago Liet. Sporto Klubo Perkūno narių susirinkime išrinkta valdyba, kurios kadencija tęsis vienerius metus, pasiskirstė pareigomis sekančia tvarka: Vytautas Radvila — pirm., adr. 4545 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill.; Antanas Čižauskas — vicepirm., 1807 So. Peoria St., Chicago 8, Ill.; Edvardas Šulaitis — reikalų vedėjas, 1521 So. 51 Court, Cicero 50, Ill., telef. Olympic 2-4992; Antanina Milašaitė — sekr., 6728 So. Artesian Ave., Chicago 29, Ill.; Vladas Karpuska — išdinininkas, 6815 S. Campbell av., Chicago 29, Ill.; Growe-hill 6-7531.

—Sekcijų veikla. Nors dabar yra karštos vasaros metas, tačiau klubo veikla paskirose sekcijose vyksta nepertraukiamai.

Krepšininkai turi reguliarias treniruotes 2 kart savaitėje, kurios pravedamos YMCA salėje, prie Ashland ir Division gatvių. Taip pat krepšininkai yra numatę išvykti rungtynėms į Detroitą ir į Clevelandą, kada tik iš tų vietovių sulauks teigiamą atsakymą.

Tinklininkai treniruojasi kartą savaitėje — ketvirtadieniais, Marquette ir Kedzie gatvių sankryžoje esančio parko aikštelėje. Be vyrų tinklininkų ten pat treniruojasi ir moterys, kurios artimoje ateityje tikisi sudaryti moterų tinklinio komandą.

Šachmatininkai dabar baigia 10 klubo geriausių žaidėjų turnyrą, kuriam pasibaigus yra numatyta suruošti pobūvį, per kurį bus pagerbtas šių metų Chicago šachmatų meistras P. Tautvaišas. Naujasis Chicago meistras P. Tautvaišas rugpjūčio 5 d. Trėntinių Namuose duos simulantą, į kurį yra kviečiami visos Chicago šachmatininkai.

Futbolininkai, kurie pavasarį dalyvavo vietos futbolo pirmenybėse, turi vasaros pertrauką, per kurios vėl pradės žaidimus. Tačiau ir dabar jie nemano išlėsti, nes turi keletą pakvietimų sužaisti draugiškas rungtynes.

—Edv. Šulaitis, klubo reikalų vedėjas šiuo metu atostogauja Wisconsin valstybėje, Wisconsin Dells vietovėje. Vėliau numato aplankyti keletą kitų vietų.

—Kestutis Vaičius, aktyvus klubo narys, šį pavasarį baigęs Mortono vid. mokyklą, dabar pat atostogauja Wisconsin.

—E.

Pavogė \$50,000 vertės drabužių

Policija sulaukė William Rooseveltą (2616 Indiana av.), kuris 669 N. Michigan trobesy džentoriavo. Jį pagavo nešant pundulus su moteriškais drabužiais. Tie drabužiai priklausė Saks Fifth Av. krautuvei. Krautuvė pasigenda \$50,000 su viršum vertės drabužių.

Ryšy su ta vagyste sulauktyti dar du kiti asmenys.

PABRANGS BUTŲ NUOMOS

Namų savininkams, kurie nuo 1947 m. tebeima tas pačias nuomas, bus leista tas nuomas pakelti 20 nuošimčių. Vadinas, jei jie dabar už butą gauna \$50 mėnesiui, tai pagal naują patvarkymą galės imti \$55.00.

Vienerių Metų Mirties Sukaktis

FRANK BROWN
Gyvenęs 2443 West 72nd Street

Mirė 1950 m. rugpjūčio 1 d. sulaukęs 36 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Ill. Antrojo Karo veteranas, U. S. Navy Coast Guard Skyrius.

Palaidotas Lietuvių Tautinės kapnės.

Paliko našlę: motina Ona, našlė Stanley Žilvitis, teta Katrina Žilvinskienė, jos vyras Antanas; pusbrolis Edward Zinnis, jo žmona Charlotte; 2 dėsės: Frank Žilvitis, jo žmona Elena ir jų duklė Jessie; Kazimieras Ocūnas, jo žmona Kazimiera ir jų šeima; teta Marijona Služnienė, jos vyras Antanas ir jų šeima ir kiti giminės.

Mes Tavo, mūsų brangus, niekuomet nebusime. Tu pas mus jau nebesi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Tėbūna Tau lengva ši žemėlė.

Nučiudė Ilika: MOTINA, PATEVIS, GIMINĖS.

TRUMPAI

—Al. Vaitis, geras "Naujienų" bičiulis, siunčia linkėjimus dienraščio redaktoriui iš Kanados. Sakosi turįs atostogas ir tik ką aplankęs Yellowstone Park, Glacier ir Waterton Park. Iš tenai Jasper-Baniff vieškelio nuvyko į Kanadą.

—Vytautas Beliajus jau Denverio sanatorijoje. Iš Ray Mathews (Matjošaičio) gauta tokia telegrama: "Vyts atvyko labai silpnas, bet dabar gerai įsisia sanatorijoje". Beliajus adresas, kol jis bus sanatorijoje, yra tokis: JCRS Denver Sanatorium, West Colfax Road, Spivak (Denver), Colorado. Sprendžiant iš Cook kauntės ligoninės rekordų, p. Beliajus šiek tiek pasitaisė. Tačiau jis dar tebėra gana silpnas.

—Lietuvos Konsulas Petras Daužvardis su žmona šįandien dalyvaus Šveicarijos konsulo Wm. Schilling rengiamame pobūvy Bismarck viešbuty. Pobūvis yra rengiamas ryšy su Šveicarijos tautine švente, kuri yra švenčiama rugp. 1 d.

—Senas Petras iš Dunkų farmos (Cedar River, Mich.) rašo, jog iš viso jis atostogaus tris savaites. Laiką jis ten leidžia labai smagiai. Girdi, kai oras palankus, tai maudomės ir žuvaujame, o kai nepalankus, tai važinėjame po apylinkes. Rašo, kad ir jo sveikata jau žymiai pasitaisiusi, — reumatizmas iš rankos baigias išsikraustyti.

—Nepaprastai graži vasarvietė "Lakeside", prie Pewaukee ežero, Waukesha county, Wis., turi p. Frank Bastis. Virš 500 pėdų ežero frontas; beveik 78 akrų žemės; puikiai įrengtas golfo laukas; patogi teniso aikštė; daugybė medžių — ažuolų, uosių, eglių ir pušų. Penkiolika švartų dviejų aukštų namų su erdviais kambariais; visur įvestas vanduo, elektros srovė ir kiti patogumai. Be to, didelis šimto kambarių viešbutis. Iš Chicago truputį per 100 mylių kelio; patogiausia važiuoti 41 (arba 45) numerio keliu beveik iki pat Milwaukee, paskui num. 100 keliu tiesiai į vakarus. Per eitą savaitgalį "Lakeside" vasarvietė buvo aplankę būrys lietuvių iš Chicago.

—Kratos GEMBLERIIVIMO ĮSTAIGOSE

Valstybės prokuroro Boyle įsakymu, visoje eilėje klubų ir užėjus pirmadienį buvo padarytos kratos. Suimta 46 asmenys. Apie 200 kostumerių, kurie būtų susirinkę gembleriuoti, išvaikyta.

Kratos buvo padarytos 10 vietų. Daugiausia Calumet City ir Chicago Heights. Surasta rulių ir kitų gembleriavimo įrankių.

—Kratos GEMBLERIIVIMO ĮSTAIGOSE

Valstybės prokuroro Boyle įsakymu, visoje eilėje klubų ir užėjus pirmadienį buvo padarytos kratos. Suimta 46 asmenys. Apie 200 kostumerių, kurie būtų susirinkę gembleriuoti, išvaikyta.

Kratos buvo padarytos 10 vietų. Daugiausia Calumet City ir Chicago Heights. Surasta rulių ir kitų gembleriavimo įrankių.

—Kratos GEMBLERIIVIMO ĮSTAIGOSE

Valstybės prokuroro Boyle įsakymu, visoje eilėje klubų ir užėjus pirmadienį buvo padarytos kratos. Suimta 46 asmenys. Apie 200 kostumerių, kurie būtų susirinkę gembleriuoti, išvaikyta.

—Kratos GEMBLERIIVIMO ĮSTAIGOSE

Valstybės prokuroro Boyle įsakymu, visoje eilėje klubų ir užėjus pirmadienį buvo padarytos kratos. Suimta 46 asmenys. Apie 200 kostumerių, kurie būtų susirinkę gembleriuoti, išvaikyta.

—Kratos GEMBLERIIVIMO ĮSTAIGOSE

Valstybės prokuroro Boyle įsakymu, visoje eilėje klubų ir užėjus pirmadienį buvo padarytos kratos. Suimta 46 asmenys. Apie 200 kostumerių, kurie būtų susirinkę gembleriuoti, išvaikyta.

—Kratos GEMBLERIIVIMO ĮSTAIGOSE

Valstybės prokuroro Boyle įsakymu, visoje eilėje klubų ir užėjus pirmadienį buvo padarytos kratos. Suimta 46 asmenys. Apie 200 kostumerių, kurie būtų susirinkę gembleriuoti, išvaikyta.

—Kratos GEMBLERIIVIMO ĮSTAIGOSE

Valstybės prokuroro Boyle įsakymu, visoje eilėje klubų ir užėjus pirmadienį buvo padarytos kratos. Suimta 46 asmenys. Apie 200 kostumerių, kurie būtų susirinkę gembleriuoti, išvaikyta.

—Kratos GEMBLERIIVIMO ĮSTAIGOSE

Valstybės prokuroro Boyle įsakymu, visoje eilėje klubų ir užėjus pirmadienį buvo padarytos kratos. Suimta 46 asmenys. Apie 200 kostumerių, kurie būtų susirinkę gembleriuoti, išvaikyta.

—Kratos GEMBLERIIVIMO ĮSTAIGOSE

SLA 217 kuopos naujienos

Pereitą sekmadienį, liepos 29 d., p. A. Miliauskų ūkyje įvyko kuopos vasariškas išvažiavimas, kuris buvo surengtas v-bos inficiatyva. Šis išvažiavimas turėjo svarbiausią tikslą išleisti savo kuopos narius-veikėjus p. Jurgį ir Petronėlę Gloveckus iš Chicago į Kaliforniją, į Los Angeles.

Pp. Gloveckai mūsų kuopai yra daug nusipelnę, jie daug dirbo SLA organizacijai labui, p. J. Gloveckas buvo keletą metų kuopos pirmininku, o p. P. Gloveckienė buvo visą laiką išdė globėja.

Išleidžiant iš Chicago šiuos kuopos veikėjus, atsisveikinimo žodį tarė ilgametė kuopos darbuotoja organizatorė p. P. Grybienė ir vicepirm. adv. Liudas Šmulskytis. Tąja proga p. Gloveckams buvo įteikta maža, bet širdinga kuopos vardu dovana. P. Gloveckai savo kalboje pareiškė, jog SLA 217 kp. niekada nepamirš, nors ir teks gyventi tolimoje Kalifornijoje.

Šias gražias išleistuves linksmojo savo garsiu akordeonu p. Varasius.

Pp. Gloveckai yra nuolatiniai "Naujienų", "Sandaros" ir SLA organizacijos rėmėjai ir darbuotojai.

—R. O.

JAU REIKĖS MOKETI 17 CENTŲ

Nuo šįandien pabrangsta važinėjimas gatvėkariais ir autobusais. Vietoj 15 centų reikės mokėti 17 centų.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

SLA 36 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, rugpjūčio 1 d., Chicago Liet. Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakaro. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti. A. Kaulakis fin. rast.

Šįandien, rugpjūčio 1 d. 7:30 v. vakaro "Sandaros" palapose, 840 W. 33rd St., įvyks Chicago 840 apskritys susirinkimas, į kurį kviečiami atsilankyti skyrių atstovai, valdybų nariai bei šiaip Balfui prijaunantieji asmenys.

BOLŠEVIKŲ ir nacių kalėjimuose kankintų politinių kalinių susirinkimas kviečiamas rugpjūčio mėnesį 5 dieną, 3 val. po pietų, Marquette Parko lietuvių parapijos salėje, 6812 So. Washenaw Ave. Visi politiniai kaliniai gyvenantieji Chicagoje ir artimoje kolonijose kviečiami atsilankyti. Bus aptariami organizaciniai reikalai ir išrinkta vadovaujantieji organai.

Organizacinis Komitetas.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausias Gėlės ir Vainikų. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINČIA
Gražiausias gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA
Gėlės Mylantiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

LOVEIKIS
Siunčiam Gėlės Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7-7308

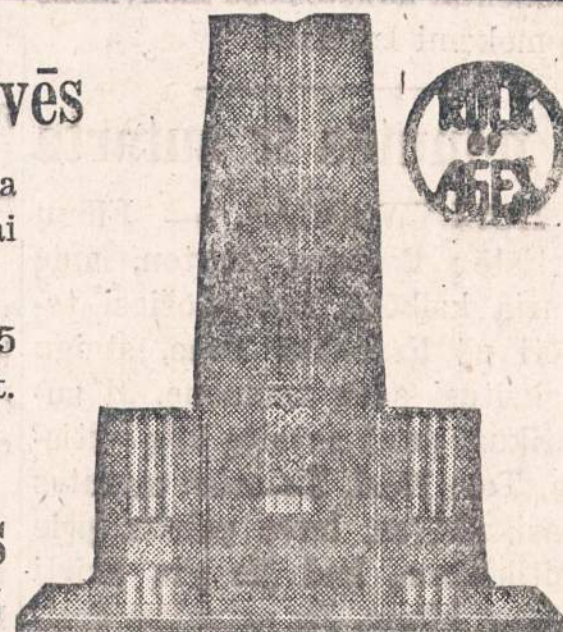
Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.

PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI.

Bittin and Kamensky Monument Works
3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

LIQDĖSIO VALANDOJ
Saskite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse randaime koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Bishop 7-9719
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL. VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone PULLman 5-9661

LIETUVIŲ SPAUDOS INFORMACINĖ KONFERENCIJA

(Mūsų korespondento)

NEW YORK, N. Y. — Liepos 27 d. Laisvosios Europos Komiteto Lietuvių Grupė, kaip buvo numatyta (žiūr. liepos 17 d. "Naujienu" num.), susaūkę spaudos atstovus informacijai, viešbutyje "Hargrave", 112 W. 72nd St. New York, supažindinti lietuvišką visuomenę su Laisvosios Europos Komiteto (National Committee for a Free Europe) tikslais ir užsibrėžtais darbais. Spaudos atstovų ir ši kartą buvo gausu, nes po liepos 24 dienos Washingtono konferencijos, kurioje dalyvavo visos bolševikų pavergtos tautos Europoje, ir dabar apjungtos Laisvosios Europos Komiteto bendrai kovai prieš rusišką imperializmą, buvo noras išgirsti kompetentingų asmenų nuomones ir savo skaitytojus su jomis supažindinti. Beje, ši kartą dalyvavo ir ALT Informacijos Centro direktorius K. Jurgėla ir sekretorė p. M. Kižytė, kurių dalyvavimas buvo malonus papildant nekurias informacines žinias.

Lietuvių Grupės pirmininkas p. Vaclovas Sidzikauskas, pradėdamas informacinį pranešimą pareiškė: — Liepos 23 dieną suėjo 10 metų kai JAV pareiškė rusams protestą prieš Baltijos kraštų okupavimą. Bet tai buvo tik moralinė parama prieš bolševikišką smurtą, sulaukusį ir išiekinusį tarp tautines teises. Šių metų liepos 24 dienos Egziliinių Grupių, t. y. bolševikų pavergtų tautų, konferencija Washingtono parodė, kad jau nebe vienos Pabaltijo tautos pavergtos. Laisvosios tautos, o ypač JAV ištiktinos, kad plėrusis bolševikiškas imperializmas yra nepasotinamas ir graso visam pasauliui savo valią smurtu primesti. Jei prieš 10 metų Baltijos darbsčiai ir kultūringas tautos smurtu okupavo, ir tų kraštų gyventojus masiniai naikino ir trėmė i Sibiro darbo vergų stovyklas, tai šiandien yra panaši būklė ir Balkanuose.

PLANUOJAMAS TARPTAUTINIS UNIVERSITETAS

Atvaizdaves esamą politinę padėtį, pirmininkas V. Sidzikauskas smulkiau apsisistojė ties mums rūpimais klausimais. Yra nutarta ši rudenį atidaryti tarptautinį universitetą. Vieta pabrėžta Prancūzijoje, Strassburgo mieste. Universitetas jaunimas bus priimamas tik iš rusų okupuotų kraštų, ir pirmą pradžiai numatoma priimti apie 100 studentų. Kaip profesorių personalas, taip ir studijuojančių skaičius numatomas imti proporcingai iš įvairių tautų, tačiau dar nėra sustarta dėl pačios proporcijos sąvokos: ar nuo tautybės dydžio, ar pabėgusių skaičiaus? Lietuvių Grupės nusistatymas yra, kad nuo pabėgusių skaičiaus. Bet ir šis klausimas, manoma, greitai paaiškės. Profesūros ir studentijos rekomendacija rūpintis VLKas ir Paryžiuje esančios lietuviškos institucijos. Studentija bus išlaikoma ir globojama Laisvosios Europos Komiteto (Free Europe). Tačiau pabrėžiama, kad studentai bus priimami tik apsisprendę grįžti i išlaisvintą savo kraštą. Panašios sąlygos ir JAV studentams, kurie nori studijuoti gauti stipendiją. Tad visi norintieji pasinaudoti šia proga, privalo iš anksto susižinoti ir išsiaiškinti su vadovaujančiomis įstaigomis savo rūpimais klausimais.

LAISVOSIOS EUROPOS RADIJAS

Konferencijoje aptarta ir Laisvosios Europos Komiteto Radio Centras, iš kurio papildomai bus transliuojama po 15 minučių ir lietuvių kalba. Transliacijai paruošti medžiaga bei kalbas, numatyta iš 5—7 žmonių grupės. Numatoma sudaryti dar atskirą Studijų Centrą, i kurį įeis 5 lietuviai. Be to, Sovietų įstatymų tyrimo Komisijon irgi leis vienas lietuvis. Pasirodė, kad JAV visuomenės ir Laisvosios Europos Komiteto bolševikų imperialistiniai kėsiai yra tinkamai suprasti ir užsibrėžtas placių kovos baras. Dabar tik reikalinga visos esamos pajėgos tinkamai sugrupuoti ir sulydinti bendron kovos kolonon, ir bus atimtas

agresoriams betkokis noras puldinėti ir nekaltų tautų kraują lieti. — Mes privalom kruopščiai rinkti žinias iš okupuotos Lietuvos ir jas teikti angliskai kalbančioms tautos, — sako p. V. Sidzikauskas. — Tam tikslui, be kitų ruošiamų anglų kalba veikalų, renkam ir konspektuojam informacinių žinių medžiagą "Mažai Enciklopedijai", kurios yra numatytas tikslas parodyti angliskai kalbančiai visuomenei tikrąjį bolševikišką "progreso" veidą. Juo mes daugiau pateiksim tikrų žinių iš anapus geležinės uždangos, juo laisvasis pasaulis greičiau pamatys bolševikinę tikrovę. Mums ir svarbu, kad pasaulis praregėtų.

Tartasi ir dėl kariškų savanorių dalinių, tačiau šis klausimas priklauso krašto gynimo departamentui. Ar jis ras tai reikalinga, greita ateitis parodys. O gal išryškės tai numatytoje rugsėjo konferencijoje.

EGZILIINIŲ GRUPIŲ VEIKLA

Ypatinę judumą ir griežtą nusi-statymą konferencijoje parodė Balkanų tautos. Rumunijos, Vengrijos ir Čekoslovakijos tautų masinės deportacijos Rusijon kelia didelį susijaudinimą ir alarmuojantį rūpestį delegacijų atstovams. Tuo reikalu priimtos rezoliucijos ir pasiūstos i JAV Užsienų Departamentą, Jungtinėms Tautoms ir Laisvosios Europos Komiteto prezidentui, reikalaujant, kad pirmoji eilė Jungtinėse Tautose būtų idėtas darbotvarkėn Genocido klausimas. Kultūringas pasaulis privalo pasmerkti kaip fizinį, taip ir moralinį tautų žudymą bei deportavimą vergų darbams. Reikalaujama, kad bolševizmas būtų demaskuojamas ir tikroju vardu naikinamas. Ypatinę judumą parodė ir vadi-teikę čekai ir siūlė imtis represijos priemonių dėl bolševikų smurto prieš Associated Press korespondento William Oatis nuteisimą. Girdi, net Hitleris panašiai nesielgė, kaip dabar elgiasi rusai ir jų satelitai. Rusai su-pranta tik jėgą — tokia kalba su jais ir reikia kalbėti.

Washingtono konferencijoje nutarta ši rudenį suruošti New Yorko pavergtų tautų masinę demonstraciją prieš tikrąjį agresorių — raudonąjį imperializmą. Data dar nenustatyta, bet susitarus visoms tautybėms, ji bus paskelbta visoje JAV spaudoje. Šiuo atveju Jugoslavijos atstovas p. Fotić pabrėžė, kad komunistai, kaip toki, nėra pavojingi tautos, nes jie sudaro visišką mažumą, tačiau jie susieti su imperialistine Maskva ir, akiai jai tarnaudami, tampa kraštui ir valstybei pavojingais. Todėl mes privalome prieš juos visomis priemonėmis kovoti. Reikia rengti masinę demonstraciją ir visu pavergtų tautų piketą prieš raudonuosius Maskvos imperialistus. Tepamato Didysis New Yorkas ir J. A. Valstybės, kas jie iš tikrųjų esą.

KITA KONFERENCIJA RUGSĖJ

Laisvosios Europos konferencija ši kartą einant alfabetine tvarka, tękto sušaukti Lietuvių Grupe, tadgi ir buvo sušaukta Washingtono. Pirmininkavo įgaliotas ministras P. Zadeikis, pavaduojamas p. Sidzikausko. Sekanti konferencija iš eilės tenka lenkams, kurie numato ją sušaukti rugsėjo mėnesi New Yorko.

Spaudos informacinėje konferencijoje iš Lietuvių Grupės, be pirmininko p. V. Sidzikausko, dalyvavo Bielinis ir Audėnas. Po pirmininko informacinio pranešimo buvo bendras pasikalbėjimas ir paliešti mums visiems rūpimi klausimai bei trūkumai. Tačiau matant ir kitų tautų trūkumus bei neužlygintas spragas, tai lyg ir nusiraminta. O gal patsai gyvenimas šis išlygins? Nors ir plačiai pasikalbėta, bet tolerancija geros nuotaikos nesugadino.

Sekanti spaudos informacija bus sušaukta, kilus reikalui. V. G.

"Naujienu" Gegužinė

"NAUJIENŲ" vasarinė gegužinė įvyks rugsėjo mėn. 19 d. Liberty Grove Parke (Damb-rausko sode), Willow Springs, Illinois.

"NAUJIENOS" kasdien praneša įvairias žinias iš viso pasaulio ir informuoja lietuvių visuomenę, ką ji veikia.

"NAUJIENOS" lietuvių visuomenę vienyja ir kovoja už Lietuvos laisvę bei žmonių gerovę.

"NAUJIENOS", norėdamos palaikyti glaudesnius ryšius su visuomene ir savo skaitytojais, rengia draugišką gegužinę, kur susirinks senieji ir naujieji ateiviai. Be abejo, jie įsigys naujų pažinčių. Smagioje sueigoje bus ir užkandžių bei gėralų. (\$)

Garsinkitės "N-nose"

Detektyvas Tom Daly (kairėje) ir Niles policijos viršininkas Robert Romey (dešinė) su-tinka golfininką Lloyd Mangrum ir jo žmoną Chicago geležinkelio stoty, kai jie atvyko iš St. Paul, Minn. Mangrumą telefonu kažkas įspėjo, jog jis būsiąs nužudytas, jei laimėsias golfo turnyrą. Nepaisydamas įspėjimo, Mangrum golfo čempionatą laimėjo.

STUDENTŲ SUVAŽIAVIMUI ARTEJANT

Rugpjūčio 18-19 dienomis Chicagoje, Tremtinių Namuose, Liet. Studentų S-gai JAV kviečiant, įvyksta pirmasis Amerikoje tremtinių studentų visuotinis suvažiavimas. Kelintieji gyvenimo metai Naujajame Pasaulyje ir įvairios studijų perspektyvos išsklėdė visą vartinę aktualių problemų. Ši pirma proga savo problemas aptarti todėl susilaukė didesnio susidomėjimo.

Vaidingai (bet neprasilenkiant su tiesa!) šnekanč, Studentų Sąjunga buvo įsteigta tarp indų plovimo restorane ir centralinio šildymo krosnies kūrime. Tokios studentavimo sąlygos, kai duonos užsidirbimui reikia kasdien nuo studijų nutraukti ir paaukoti po 4 val., negali būti laikomos studijoms tinkamomis. Nereikia nė stebėtis, kad studentija palyginti mažai tedalyvauja visuomeniniame gyvenime. Kai laisvos nuo studijų valandos praleidžiamos kraunant anglis, duokles gali būti užneštos ir kai kurios ir kaip gyvos mintys. Susidareję įtempimas veikia ir fizinės jėgas. Džiūva paguldė savo ankstyvosiosios švie-suomenės pačią ryžtingąją dalį, turė-tumėme ateityje tausti savo priau-gančias kūrybines jėgas.

Studentų šalpos reikalai

Šalia studijas šitokiomis sąlygomis tęsiančių studentų (yra, žinoma, ir tū-las, kuris naudojasi stipendija, bet to-kiu maž), yra didelis būrys studentų arba abiturientų, kurie Amerikoje stu-dijų visai negalėjo pradėti. Vienas, štai, jau beveik baigęs mokslus, turė-jo studijas dėl žmonės ligos nutraukti ir eiti i fabriką. Kitas turi išlaikyti senus tėvus ir sugeba vienu iš geriaus-ty mokinių baigti amerikine "high school". Lietuviai gabūs ir rimtai bei noriai dirba. Tačiau kartais tremtyje susideda tokios sąlygos, kad žmogus savo pasiryžimui jų nepajėgia nugalė-ti. Čia ir būtų tinkama proga prisiminti senovės lietuvių tautos paprotį, ir tokiems padėti. O jie iš savo pusės, studijas baigę, neatsisakys patarnauti kitiems.

Iki šiol lietuvių visuomenė studen-tų reikalus prisimindavo straispinais. Tikro jų reikalų supratimo susilaukta tik iš tokių humanitarinių sambūrių, kaip ZIBURELIS. Jų veikla, graži ir turininga, tačiau negalėjo pasiekti vi-šų studentų. Todėl Stud. S-gos Centro Valdyba ėmėsi iniciatyvos patį steigti Studentų Šalpos Fondą ir, bendrau-jant su platesne visuomene, plėsti naują pozityvų ateities kūrybos barą. (Fondo adr.: J. Smulkštys, 3600 So. Union Ave., Chicago 9, Ill.). Lietuvių Patariamoji Grupė prie Laisvosios Euro-pos Komiteto buvo pirmoji iš mūsų visuomeninių bei politinių įstaigų, pa-stačiusi lietuviškajai studentijai stu-dijų galimybių sudarymą vienu iš sa-vo pagrindinių užduočių. Kiek galima matyti, imamasi darbo tikrai plačiu mastu. Tikimasi, kad p. V. Vaitiekū-nas, minėto Komiteto narys, kuris kal-bės Studentų S-gos suvažiavime, išdė-sys ir konkrečias šio darbo perspekty-vas.

Pasaulio liet. studentijos konsolidavimas

Studentai renkasi taip pat apsvars-tyti savo galimybes organizuoti iš-jungti i savo tautos kovą tremtyje. Tam tikslui, be kito ko, planuojama informacijų komisija vykdyti akade-minių sluosnių informaciją. Chicago's studentai su skautais rengia kilnoj-a-mąją parodą. Daromi žygiai gauti Stud. S-gai pripažinimą kaip Lietuvos studentija atstovaujanti organizaci-jos. Tuo tikslu stengiamasi sukonso-liduoti visame laisvajame pasaulyje stu-dijuojančius liet. studentus.

Šiuo metu studentų sąjungos gyvuo-ja Vokietijoje ir JAV. Prancūzijoje veikia studentų sekcija prie Liet. Šal-pos Draugijos. Austrijai pati ALB krašto valdyba ėmėsi iniciatyvos steigti Pasaulio Lietuvių Studentų S-gos (dar neegzistuojančios) skyrių. Su-prantama, kad tikslingesniai ateities veikimui gausime savų įvairiuose kra-štuose vykdomą veiklą pozityviai su-derinti. Iš Amerikos žiūrint, ši užduo-

tis neatrodo tokia paprasta, kaip at-rodė Vokietijos eksteritorialiose sto-tyklose. Tačiau suderinimo būdas tur-ės būti atsieltas, ir JAV studentams, kaip didžiausiai lietuvių studentų gru-pe, teiks savo suvažiavime imtis le-miamų žygių. Suderinus pasaulio liet. studentijos veiklą, atsivers durys ir bandymams išeiti i tarptautinę viešu-mą.

Studentų Sąjungos tolimesnė veikla

Iki šiol Stud. Sąjunga veikė pagal Organizacinės Komisijos priimtus lai-kinus nuostatus. Platėjantis veiklos baras reikalauja nuostatų praplėtimo, kodifikavimo ir formalus legalizavi-mo. Šiuo metu ruošiami S-gos veiklos įstatai, kurių visapusiškas apsvartys ir priėmimas bus vienas iš pa-grindinių suvažiavimo užduočių. Šis S-gos veiklos pamatas reikalingas ypa-tingo jo architektų budrumo.

Be statuto, suvažiavimas svarstys įvairius veiklos klausimus, tarp kurių svarbias vietas užima skyrių praneši-mai, informacijų organizavimas, Šal-pos Fondo aptartis ir Garbės Teismo sudarymas. Studentija dar ne visa pa-žįsta savo išrinktuosius atstovus, nei kitur studijuojančius kolegas. Per su-važiavimą, banketą ir šokių vakarą bus tam sudarytas pačios palankiau-sios sąlygos, specialiai planuotos ar-timų ir draugiškų kontaktų užmezgi-mui. Be p. Vaitiekūno pranešimo apie Lietuvos bylą, paskaitų laikyti pakvie-sti keli Lietuvos universitetų profeso-riai. Daugeliui iš mūsų ši bus pirmo-ji proga akademiniėje plotmėje susit-ikti savuosius profesorius. Kitiems — pageidaujama proga atnaujinti pažin-tis. Programoje irgi numatomas me-nas ir literatūros vakaras.

Kadangi laukiama nemažai studen-tų ir svečių, būtų pageidautina, kad studentai, žadą iš kitur atvykti i su-važiavimą Chicagoje, praneštų iš an-ksto bet kuriam CV nariui arba šiuo adresu: Vyt. Gylis, 1836 S. 49th Ct., Cicero, Ill. Suvažiavimam kviečiami ir galintieji dalyvauti kolegos iš Kana-dos ir kt. Taip pat suvažiavime nega-lintys dalyvauti gali minėti adresu pasiusi savo raštus bei pageidavimus. Svarbesni raštai bus patiekti suvažiav-imui apsvartymui. Esu tikras, kad daugumai ši str. skaitančių kolegų galio-ti turti: iki pasimatymo rugpjūčio 18 d. studentų suvažiavime!

Vytautas Kavolis

Knarkimas išdavė

Eulies Rogers (5000 South Park Way) išgavo i 6731 So. May namo rūšį ir ten užmigo. Kai jis pradėjo garsiai knark-ti, tai John Doyle nuėjo pažiū-rėti, iš kur tas neprašytas sve-tys atsirado.

Išbūdęs, Rogers pradėjo bėg-ti. Doyle jį pasivijo, bet negalė-jo sulaikyti. Susilaukęs pagal-bos, Doyle vis dėlto Rogers pa-gavo. Pastarasis prisipažino, jog jis Stateville kalėjime sėdėjo 8 metus už plėšikavimą.

TAUPYKITE

KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividen-das.

KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal pareika-lavimą.

Dėl paskolų geresnėms sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumim. Mūsų turtas yra virš septynių milijonų dolerių — \$7,000,000.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6236 South Western Avenue

J. PAKEL — Prezidentas

Detroit, Mich.

I "Ziburėlio" D-jos šeimynišką išvažiavimą

važiuoti reikia James Cou-sens Highway ir North western Highway, kurio galą privažia-vus sukts po dešinei ir važiuoti Orchard Lake Road pro Orchard ežerą dešiniu krantu. Laikantis prie Orchard ežero kranto ne-jučiomis įvažiuojama i Commer-ce Lake Road ir juo važiuoti iki privažiuojama Union Lake Rd. I Union Lake Rd. pasukti po de-šinei ir važiuoti iki iškabos "Cooley Lake", kur pasisukus po kairę važiuoti iki namo Nr. 8578 Cooley Lake Rd. (ant pat kranto ežero).

Čia ir yra p-nios Kriaučiūnie-nės vasarnamis kur ateinantį sekmdienį (rugpjūčio 5 d.) įvyksta "Ziburėlio" D-jos šeimyniskas išvažiavimas.

Kam būtų sunkiau rasti, pra-šome atvažiuoti 11 val. prie pp. Motuzų (14676 Santa Kosa dr.) arba 12:30 val. prie šv. Antano bažnyčios. Tuo laiku iš čia iš-važiuos mašinos, kurios žino ke-lią ir kartu nuvažiuosite.

Norintieji važiuoti, bet neturi susisiekimo priemonių prašomi iš anksto paskambinti p. B. Kėblaitienei. Ji jums padės ke-lionei.

D. Ž. D.

Genevieve Sakalauskaitė-Dovgin GROŽIO SALONAS

5916 So. Normal Blvd. Tel. ENglewood 4-9055

Kelis metus išdirbusi pirmiauliose grožio salonuose, Saka-lauskaitė-Dovgin atidarė savo Grožio Saloną, kuris yra mo-derniškai įrengtas. Sutaiso plaukus ir atlieka kitus su veido grožiu susijusius darbus.

46 METAI SAUGAUS TAUPYMO PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Virginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

TAUPINTOJŲ SKAIČIUS DIDĖJA

Atsilankiusieji džiaugiasi gražiai įrengta mūsų raštine ir skubiu patarnavimu. Taupytojams mokame gerus dividendus. Prieinamomis sąlygomis skoliname pinigus už namus.

Parduodame ir keičiame Jungtinių Amerikos Valstybių Taupymo Bonus.

Visų santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois
Telefonas: HAYmarket 1-2028.

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandų vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 vidudienio.

ateičiai. Pasidėkite taupomus pinigus i CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, kur kiekvienu santaupa pilnai apdrausta iki \$10,000.00 — by an Agency of the United States Government.

KUR tamsta gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.

KUR 27 metų patyrimas užtikrina visiems saugu ir teisingą patarnavimą.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CANal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu: \$10.00
Metams — \$10.00
Pusei metų — \$5.50
Trims mėnesiams — \$3.00
Vienam mėnesiui — \$1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija — 5c.
Savaitė — 30c.
Mėnesiui — \$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams — \$9.00
Pusei metų — 5.00
Trims mėnesiams — 2.50

Užsienioose:
Metams — \$11.00
Pusei metų — 5.50
Trims mėnesiams — 3.00
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CANal 6-8500. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Izraelio Rinkimai

Pirmieji pranešimai apie Izraelio parlamento rinkimus, įvykusius pirmadienį, rodo, kad daugiausia balsų gavo nuosaikiųjų socialistų Mapai partija, kurios vadas yra premjeras David Ben-Gurion. Labai menkai tepasirodė komunistai ir artima jiems Mapam partija.

Jeruzalėje, kur yra suskaičiuoti visi balsai, už Mapai partiją balsavo 37 nuoš. balsuotojų. Komunistai tesurinko 2 nuoš. balsų, o prosovietiška Mapam partija — 5 nuoš.

Skelbdama Jeruzalės balsavimų rezultatus, valdžia paduoda tik nuošimčius, bet nepasako balsų skaičių, kad arabai, su kuriais žydai dar tebėra karo stovyje, nepatirtų, kiek kurios tautybės žmonių gyvena įvairiose miesto dalyse. (Kažin, ar ji šitą sekretą išsaugos?)

Didžiausioje žydų valstybės mieste Tel Aviv premjero partija Mapai gavo 46,000 balsų, Sionistai 36,000 ir dešinieji nacionalistai 14,000.

Izraelio parlamentas (Knesset) turi viso 120 narių. Turėjo teisę balsuoti 880,000 piliečių. Į rinkimus ėjo 17 partijų, išstaciųjų viso 1,231 kandidatą. Palyginti su rinkimais, įvykusiais prieš 3 metus, ši kartą balsuotojų skaičius buvo kur kas didesnis, nes visą laiką nesiliovė žydų važiavimas į Izraelį iš įvairių pasaulio kraštų. Todėl sunku buvo iš anksto pramatyti, kurio pusės pakryps balsuotojų masė. Bet atrodo, kad žymių atmainų parlamento sąstate nebus. Nuosaikiams socialistams iš Mapai partijos, veikiausiai, vėl teks atstovauti valdžios priešakyje.

Silpnesnė dabar bus komunistų opozicija. Kova eis daugiausia tarp socialistų ir dešiniųjų nacionalistų, kurie dažnai susideda su religinių tradicijų rėmėjais, kurie nori paversti žydų valstybę teokratija.

JT Nesitrauks Atgal

Paliaubų derybų Kaesonge užsikirto, nes komunistai reikalauja, kad Jungtinių Tautų jėgos pasitrauktų atgal iki 38 Paralelės. Šita linija, kaip žinoma, skyrė šiaurinę Korėją nuo pietinės.

Į komunistų reikalavimą Jungtinės Tautos atsakė griežtai Ne.

Trauktis iki 38 Paralelės sąjungininkams nėra prasmės, kada jie nustumė komunistus vietomis daugiau kaip 35 mylias į šiaurę. Kam tą ginklų įgytą teritoriją atiduoti priešui?

Be to, sąjungininkų pasitraukimas iš užkariautos teritorijos būtų komunistų propagandos panaudotas, kaip "įrodymas", kad jie laimėjo karą, tuo tarpu kai tikrumoje jie yra sumušti. Iš Jungtinių Tautų pusės geriau būtų nutraukti paliaubų derybas, negu daryti tokią nuolaidą agresoriams.

Graikai Vėl Balsuos

Graikijos parlamentas, kuris buvo pernai išrinktas, jau yra paleistas, ir rugsėjo 9 d. įvyks nauji rinkimai. Dabartinė vyriausybė, kurios priešakyje stovi liberalas Venizelos, negalėjo sudaryti pastovios koalicijos, kuri užtikrintų tvirtą daugumą kabinetui.

Tas faktas, kad graikai stengiasi išspręsti savo politines problemas laisvais rinkimais, rodo, kad Graikija nėra valdoma "fašistų", kaip apie ją nuolat pasakoja Maskva ir jos tarnai.

Jeigu pilietinį karą Graikijoje būtų laimėję komunistai, tai ją valdytų viena partija ir jokių balsavimų tenai nereikėtų.

TREMTINIAI! METAS PADĖTI SAVO PAVERGTAI TĖVYNEI!

NEW YORK (LAIC) — 1940-1950 metų įvykių Lietuvoje stebėtojai šiuo metu gali pagelbėti savo pavergtai tėvynei, pristatydami atitinkamoms įstaigoms savo notarizuotus (po priesaika) pareiškimus (4-ose egz.) apie asmeniškai stebėtus ir patirtus iš maskolių pusės persekiojimus, kančias ir trėminimus.

Amerikos Lietuvių Tarybos įstaigos — 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill. ir 233 Broadway (kambarys Nr. 3012), New York 7, N. Y. — mielai gelbės asmeniškai atsilankantiems pareiškėjams angliškai surašyti tekstus.

Lietuviškai rašyti, bet notarizuoti, pareiškimai irgi siųstini šioms įstaigoms.

Lietuvos Konsulatai, ALT skyriai ir tremtinių orga-

APŽVALGA

"TROCKIZMAS" RYTINĖJ VOKIETIJOJ

Vakarinio Berlyno sektoriaus laikraštis "Telegraf" praneša, kad Socialistinės Vienybės (komunistų) partija rytinėje Vokietijoje išmetė 2,300 pareigūnų, apkaltintų "trockizmu". Daugelis jų esą sumiti.

Neistiktųjų elementų "valymas" toje partijoje, apgavimai prisidengusioji "socialistinės vienybės" vardu, užtruko ilgą laiką ir jau esąs pabaigtas. Suareštuotieji partijos pareigūnai, daugumoje seni veikėjai, nusikalto, kurdami slapta organizaciją, kurios tikslas esąs nuversti "stalininę vadovybę" partijoje.

DIPLOMATAS DAVIES IŠTEISINTAS

Valstybės departamento ištikimybės komisija, ištyrusi kaltinimus prieš aukštąjį departamento valdininką John Paton Davies Jr., kuris buvo laikinai suspenduotas, surado jį esant nekaltą ir rekomendavo tuojau grąžinti jį tarnybon. Komisijos sprendimą turės dar peržiūrėti prezidento Trumano Loyalty Review Board.

Davies buvo suspenduotas kartu su Tolimųjų Rytų ekspertu Edmund O. Clubb. Pastarojo tardymas turėjo pasibaigti vakar. Skundai, privedusieji prie jų suspendavimo, yra slapti.

Procedūra atrodo keista. Pradžioje žmogų suspenduoja ir viešai paskelbia, kad jisai suspenduotas, bet nepasako, už ką; o paskui tyrinėja, ar jisai kaltas, ar ne. Šituo būdu gali skaudžiai nukentėti visai nekaltos asmens reputacija.

KARININKAI APEINA CIVILINIUS VIRŠININKUS

Iš Washingtono praneša, kad susitarimas dėl oro bazių su Ispanijos diktatoriumi Franco buvo padarytas visai be Oro Jėgos sekretoriaus žinios.

Sakoma, Oro Jėgos sekretorius Finletter nieko nežinojęs apie tai, kad admiralas Forrest P. Sherman (prieš keletą dienų miręs) vyktų į Madridą tartis su Ispanijos diktatoriumi Franco. Amerikos admiralą pasitė tenai Jungtinių Štabų viršininkai, gavę prez. Trumano pritarimą. Bet Oro Jėgos sekretorius, kuris yra civilinis karo aviacijos viršininkas, nebuvo dargi painformuotas.

Štabų viršininkų pirmūnė gen. Bradley ir kiti ginkluotųjų tarnybų vadai norėjo būtinai susitarti su Ispanija. Žinodami, kad civilinė vyriausybė su jų nusistatymu nesutinka, jie pasistengė ją apeiti. Sekretorius Finletter buvo išreikšęs abejonę, ar būtų išmintinga eiti į derybas dėl oro ir laivyno bazių su dabartine Ispanijos valdžia, kuri neturi žmonių pasitikėjimo.

Finletter, sako, tik iš spaudos patyrė apie adm. Shermano derybas Madride. Susitarimo su Franco teksto jisai dar iki šiol nematęs.

PROPAGANDA UŽ Ispanijos FRANCO

Tam tikroje JAV spaudos dalyje vedama karšta propaganda už Ispanijos diktatūrą, su kuria paskutiniu laiku užmezgė saitus Amerikos karo vada. Anksčiau buvo įrodinėjama, kad gen. Franco reikią remti, nes jisai "komunizmo priešas" ir, nors jisai diktatorius, bet ne blogesnis už Jugoslavijos Tito, kuris jau gauna paramą iš Vakarų demokratių.

nizacijos irgi mielai pagelbės įvykių liudininkams tiksliai surašyti faktus su reikalingomis smulkmenomis apie įvykių vietą, datą ir su raudonojo teroro aukų pavardėmis. Žinios yra reikalingos Lietuvos bylos dokumentacijai.

Dabar einama toliau. Bando ma Amerikos žmones įtikinti, kad Franco "išgelbėjo" Ispaniją nuo komunizmo ir kad jisai pats nesąs fašistas. Šituos argumentus kartuoja ir "Draugas", kuris rašo:

Leninas, kalbėdamas kominternui 1920 m., pasakė: "Aš užtikrinu ir istoriją patvirtins, kad antrasis kraštas Europoje, priėmęs sovietų diktatūrą, bus Ispanija". Ir komunistai nesnaudė. Jie darė viską, kad tik Lenino pranašavimas išsipildytų. Jų agentai siuntė Katalonijai, ypač Barcelonos mieste, dar prieš monarchijos sugriuvimą, 1933 m. Ispanijos respublikonų vyriausybę pripažinti Sovietų Rusijos diktatūrą.

Užmirštama tačiau, kad Sovietų Rusiją 1933 m. pripažino ir Jungtinės Amerikos Valstybės, taip pat ir Francūzija. Ar tai reiškia, kad ir Amerikoje komunizmas jau buvo toks stiprus, jogei Rooseveltui administracija turėjo "nusilenkti" Maskvai? Juk tai nesąmonė.

Kitas argumentas, neva įrodąs, kad Ispanijos respublikai gresė "komunizmo pavojus", yra toks:

Nereikia užmiršti ir tų laikų komunistų partijos vado (? — "N." Red.) F. L. Cabellero padaryto pareiškimo spaudos atstovams. Tarp kitko jis pasakė: "Mes laimėsime bent 265 narius parlamente. Visa dabartinė santvarka bus nuversta (? — "N." Red.). Azana suvaidins Kerenskio, o aš Lenino vaidmenį. Iberijos sovietinių respublikų sąjunga, tai mano siekiams... Leninas pareiškė, kad Ispanija bus antroji sovietų respublika Europoje. Lenino pranašavimas išsipildys. Aš būsiu antrojojo Lenino...". Turint tai galvoj, kaip gali tvirtinti bent kiek sąžiningesni laikraštininkas, kad tuo metu, kuomet Franco pradėjo savo žygius, nebuvo Ispanijai komunizmo pavojų.

Nežinia, iš kur "Draugo" "sąžiningas laikraštininkas" paėmė šituos "faktus". Nes jie, visų pirma, nėra faktai.

Francisco Largo Caballero (o ne Cabellero) visai nebuvo komunistų partijos vadas. Tuo metu, kada Ispanijoje sugriuvo monarchija (1931 m.) ir įsikūrė respublika, Largo Caballero vadovavo Ispanijos profesinės sąjungoms. Jisai buvo panašaus tipo asmuo, kaip pvz. britų velionis Ernest Bevin: kilęs iš neturtingos šeimos, didelio gabumo ir nepaprastos energijos žmogus, įgijęs plačių darbininkų masių pasitikėjimą. Caballero buvo kairesnių pažvalgu, negu britų Bevinas — veikiausiai, dėl tos paprastos priežasties, kad Ispanijoje buvo revoliucinė padėtis, tuo tarpu kai anglai jau seniai pergyveno savo revoliuciją.

Galimas dalykas, kad Caballero savo jaunesnėse dienose simpatizavo Rusijos bolševizmui, bet Ispanijos respublikos laikais jisai neturėjo nieko bendra su komunistais. Jisai buvo socialistų partijos narys, ir tik kaip socialistas, jisai galėjo kalbėti 265 atstovų išrinkimui į parlamentą. Komunistai gi nepravedė į respublikos parlamentą nė pustuzinio atstovų.

Komunistų įsigalėjimas ir respublikos žlugimas

Kai, pilietinio karo eigoje, respublikos gyvybė atsidūrė pavojuje, Largo Caballero (jau bene 69 metų amžiaus) perėmė premjero pareigas. Tačiau respublikos padėtis toliau darėsi vis sunkesnė, nes demokratinės Vakarų šalys nutarė "nesikišti" į Ispanijos reikalus ir nepardavinėjo jai ginklų (tai buvo viena iš juodžiausių dėmių JAV, Britanijos ir Francūzijos užsienio politikoje). Tuo tarpu kai Ispanijos sukilėliams atvirai siuntė ne tikrai ginklus, bet ir kareivius bei lėktuvų eskadrą Mussolini ir Hitleris. Viena tiktai Sovietų Sąjunga du-

davo ginklų Respublikos gynėjams, reikalaujama už juos užmokesčio auksu ir kartu statydama politines sąlygas. Vienas jos reikalavimų buvo tas, kad Caballero būtų pašalintas iš premjero vietos. Ir jisai buvo priverstas pasitraukti, nes Respublika kitaip nebūtų gavusi Maskvos ginklų transporto! Nuo to laiko ir įsigalėjo Ispanijos respublikoje komunistai, kurie pradžioje buvo menkiausia iš visų politinių partijų. Jie ir palaikė respubliką.

Tai matote, koks "komunistų vadas" ar net "Ispanijos Leninas" buvo tas baisusis Largo Caballero.

"Sąžiningi laikraštininkai", kurie parašė apie jį šituos niekus, dar pasakoja, kad Ispanijos respublikos vyriausybė nebuvo priimami katalikai, "nors kraštas yra 97 procentais katalikiškas". Tai senas triukas — maišyti religiją su politika.

Juk, sudarant valdžią, svarbu ne tai, kiek kokios tikybės žmonių yra krašte, o kiek atstovų į parlamentą praveda įvairios politinės partijos. Parlamento rinkimai Ispanijoje, nuvirtus monarchijai, įvyko 1931 m. birželio mėn. Milžinišką daugumą laimėjo, žinoma, respublikos šalininkai. Katalikai ne tik nebuvo boikotuojami, bet respu-

SOVIETŲ POLITIKOS VINGIAI (4)

LAIKAS VERČIA SKUBĖTI

(Mūsų Vokietijos korespondento VYTAUTO MESKAUSKO)

Laikas verčia skubėti su vokiečių įnašu į Vakarų apsiginklavinimą.

Niekados nebuvo geresnės progos sunaikinti Vakarų imperializmą.

W. Ulbricht.

"Mes esame broliai" giedojė šimtą tūkstantinė vokiečių minia šių metų liepos 14 ir 15 dienomis Rytų ir Vakarų Berlyne per evangelikų suvažiavimą. Walteris Ulbrichtas — dėl savo mažos barzdelės vadinamas vokiečių Leninu — irgi buvo toje minioje. Jis tyrinė iš pasitenkinimo rankas. Tiesa, tas suvažiavimas nebuvo tiesioginis pasisakymas už, sakykim, vokiečių neutralumą, kas labai patiktų sovietams. Ne, tai buvo daugiau vokiečių vienybės demonstracija, bet ir ji buvo vis dėlto tam tikras kreditas sovietams, nes jie vokiečiams priminė, kad sovietų zonoje dar gyvena apie 18 milijonų tautiečių, kurių likimas priklauso ir nuo Vakarų vokiečių laikysenos. Ir netiesiogiai peršasi mintis, kad derybomis su sovietais gal būtų galima susitarti dėl lengvesnio tų vokiečių likimo ir kartu išvengti karo. Žinoma, tai verčia laikytis neutralumo ir nesusidėti su Vakarais, nes šiaip ar taip karas būtų Vokietijos pražūtis. Pagal Vokietijos socialdemokratų pirmininko pavadojoją prof. C. Schmidt — "ateinančiam kare amerikiečiams lemiama bus paskutinis mūšis, tačiau vokiečiams — pirmasis". Tiesa, socialdemokratų iš to išveda, jog vokiečiai tai tada galės ginkluotis, kai Vakarai į Vokietiją atgabens tiek kariuomenės, kad sovietų užpuolimo atveju jie būtų su laikyti ne prie Rheino, bet jau prie Elbės ir iš viso sovietų užpuolimas būtų sutiktas priešpuoliu, tačiau, kadangi toji sąlyga šiandien dar yra sunkiai išpildoma, daugelis vokiečių mano, kad reikia laikytis neutralumo. Tada, girdi, iš abiejų pusių galima tikėtis nuolaidų.

Ta pačia kryptimi visa sparta dirba ir sovietinė propaganda. Pagal Ulbrichto nurodymus, o jis gavo atitinkamą pamokymą iš Kremliaus, reikia griebtis visų propagandinių priemonių, kad vokiečius atitrauktų nuo Vakarų, kad įskiepijus neutralumo idėją. Slaptame propagandistams aplinkraštyje teigiama, kad "niekada nebuvo geresnės progos nuversti imperializmą" ir kad Vokietija šiame uždavinyje yra svar-

biausias sprendimų problemų grandinės narys. "Nes Vokietija turi didelį žmonių perteklių ir tuo pačiu yra didžiausias pestininkų šaltinis, o kartu jos pramonė yra galingiausia Europoje". Štai kodėl amerikiečių aukštasis komisisionierius McCloy grįžęs iš Washingtono amerikiečių apskrįčių ryšininkų (Resident Officers) konferencijoje Frankfurte šių metų liepos 16 d. pareiškė, kad laikas verčia skubėti rasti formulą, leidžiančią ir vokiečiams prisidėti prie Vakarų apsiginklavinimo.

"Vokietija ir toliau yra pirmasis sovietų politikos ir agresyvių siekių objektas" — sakė čia McCloy.

Žinoma, geriausiai visas Europos problemas būtų galima išspręsti Europą sujungus. Ta kryptimi amerikiečiai nesigailėjo triušio, tačiau rezultatai nedideli — tik Schumano planas, kuris be amerikiečių spaudimo tikrai nebūtų susilaukęs savo gimimo. Tokie nedideli rezultatai skatina sovietus daryti viską, kad tik vokiečius bet koki būdu atitrauktų nuo Vakarų. Kadangi dabar potvynio į Vokietiją laikas jau negrįžtamai praėjo, sovietai turi laikytis atoslūgio taktikos. Jie turi pataikauti vokiečiams ir kartu rodyti dantis, gąsdinti savo milžiniška karo jėga ir sunkiu vokiečių likimu pirmąją karo dieną. Tam tikslui jie turi vad. "liaudies policiją", kuri ruošiasi Vakarų Vokietiją išvaduoti, bet kad įrodžius, jog toji policija nieko nedarys "neutralitytams", sovietinės zonos "prezidentas" W. Pieck nuvyko į evangelikų suvažiavimą. Todėl iš Lietuvos buvo leista grįžti vokiečiams, girdi, mes vokiečiams neblogi, jie, žinoma, turėjo savo darbus Rusijoje atsimokėti už klastingą Hitlerio-Stalino pakto sulaužymą, bet kas savo bausmę išpildė gali toliau ramiai gyventi, mes juos nenorime nei surusinti nei subolševikinti. Štai naujos vokiečių repatriacijos iš Lietuvos prasmė. Tai vienas iš daugelio sovietų mostų vokiečiams. Kitas mostas pvz. yra leidimas 200,000 vokiečių grįžti į Lenkiją, hūv. Westpreussen.

Žinios iš pavergtos Lietuvos

Iki šiol aukštiosios Lietuvos mokyklos neturėjo lietuvių literatūros chrestomatijos. Dabar Lietuvių Literatūros Institutas jau baigia tokią chrestomatiją rašyti.

Chrestomatija apims laikotarpį nuo lietuvių literatūros užuomazgos XV amžiaus iki XIX amžiaus vidurio ir turės 25 autorinius lankus.

Chrestomatija skirta aukštųjų mokyklų studentams ir literatūros mokytojams.

Netenka abejoti, kad tos chrestomatijos turinys bus prokomunistinis didžiurusių dvasia atmiestas, antraip toks veiklas nūdienėje Lietuvoje nepasirodytų.

Štai kuo turi verstis studentai medikai vasaros metu.

"Tiesa" rašo, kad Kauno medicinos instituto 300 studentų medikų agitatorių išvyksta į kaimą dirbti politinį — masinį darbą.

Kaune veikia žemės ūkio technikumai. Į jį priimami baigę keturias gimnazijos klases ir išlaikę papildomus egzaminus iš lietuvių ir rusų kalbų, matematikos ir konstitucijos. Čia turime pažymėti, kad rusų kalba dabar visose mokyklose yra privaloma, bet stojant į žemės ūkio technikumą rusų kalbos žiniomis dar nesitenkinama ir reikalaujami papildomi egzaminai.

Šiauliuose veikia mokytojų institutas. Institutas turi šiuos skyrius: Lietuvių kalbos ir literatūros; rusų kalbos ir literatūros; fizikos ir matematikos ir gamtos ir geografijos.

Į mokytojų institutą priimami baigę pilną gimnazijos kursą ir išlaikę papildomus egzaminus iš lietuvių ir rusų kalbų ir jų literatūros.

Stalininių premijų suteikimo proga T. Tilvyčiai už poemą "Usynė" ir A. Guzevičius už "Kalvio Ignoto teisybę" Vilniuje įvyko rašytojų kurybinis pasitarimas. Kaip dera panašiose susirinkimuose rašytojai vienas kitą papeikė, nusiskundė nestropumų vykdanį įsakytus darbus ir pagaliau pasižadėjo pasitaisyti.

Tame susirinkime dalyvavo šie senesnių laikų žinomi rašytojai: J. Baltušis, Sirijus-Gira, K. Korsakas, J. Marcinkevičius, V. Mozūraitis, A. Jonynas, T. Tilvytis, Šulcaitė, A. Venclova, V. Reineiris, V. Vališienė, I. Simonaitytė, A. Lastas, V. Radaitis ir J. Šimkus.

Vadinasi, jie visi dar gyvi ir iš generalizmo Stalino malonės valgo duoną. Ta proga tenka pasakyti, kad visi rašytojai turi priklausyti SSSR rašytojų draugijai, kurios skyrius veikia Lietuvoje.

Seniau kiekviena sąjunginė respublika turėjo teisę steigti savo respublikos žemėje savo rašytojų draugiją. Dabar jau tokių nėra. Visi rašytojų draugijos nariai gauna per mėnesį 500 rublių algos, jei jie kitokio darbo neturi, o vien tik rašo. Už parašytus veikalus honorarai mokami atskirai.

Vilniuje veikia bibliotekinis technikumai. Į technikumą mokiniai priimami baigę keturias gimnazijos klases arba septynerių metų pradžios mokyklą ir papildomai išlaikę lietuvių, rusų kalbų ir matematikos egzaminus.

Šilutėje įvyko mokslinė konferencija Nemuno žemupio užliejamų pievų pagerinimo klausimais.

Konferencijoje dalyvavo šie mokslininkai: J. Matulis, V. Čičys, K. Bučiūnas, J. Vaitekūnas, K. Brunza, A. Meklenbergas, J. Kriščiūnas, A. Šimkus, A. Bačėnas, J. Grigalaukas, Ruokis, Vazalinskas ir kaip dera rajono sekretorium prisidengęs saugumo agentas Muckij. Visų mokslininkų pavardės žinomos dar iš nepriklausomybės laikų.

(GALAS)

Karo tarnybon išėjusiam draugui kasdien laiško nerašyti, bet tamstos užsakytos NAUJIENOS pasiekis jį kiekviena dieną. Kodėl jam dienraščio neužsakai?

KAPITONO KIDD BRANGENYBĖS

1701 m. Londone buvo pakartas išgarsėjęs laivo kapitonas Kidd. Jis ilgus metus jūrose plėšikavo ir buvo susikrovęs didelių turtus pavidale įvairių brangenybių, ypač brangakmenių. Tą visą turtą jis menamai paslėpęs Pietų Kinijos jūrų vienoje saloje. Daug kartų įvairios ekspedicijos iš Anglijos vyko ten ieškoti kapitono Kidd paslėptų brangenybių. Šiais metais taip pat iš Londono vykianti panaši ekspedicija. Ją sudaro du Oxfordo universiteto studentai, vienos ligoninės slaugė ir dar keletas kitų užsienimių vyrų.

Septyniolikto šimtmečio pabaigoje Anglijos karalius William trečiasis buvo labai susirūpinęs Prancūzijos plėšikais, kurie siautėjo vandenynų įvairiose vietose ir kildė ramiai Anglijos prekybai. Anglijos prekybos laivynas turėjo tuomet daug nuostolių, o svarbiausia, jis negalėjo tinkamai prekiauti su užjūrių valstybėmis.

Karalius tarėsi kas čia daryti. Tarp daugelio kitų įvairių pasiūlymų buvo duotas vienas patarimas suorganizuoti tokius pat jūrų plėšikautojus, tik anglus, kurie puldintų Prancūzijos prekybos laivyną ir kartu prancūzų plėšikautojus. Karalius tokiu patarimu nepasinaudojo. Užtuot to, jis kapitono Kidd su specialiu laivu turinčiu gerai ginkluotą įgulą, pasiuntė į vandenyną sudrausti prancūzų plėšikus.

Kaip padavimas sako, kapitonas Kidd tolydžiai pradėjo priprasti plėšikus gaudyti ir kartu pats pamėgo plėšikauti, juo labiau, kad jo turima laivo komanda taip pat plėšikavimo nevenė ir prikalbinėjo kapitoną to „amato“ neatsisakyti.

Vieną dieną ant laivo stiebo, vietoj Anglijos vėliavos, pasirodė odinė plėšikų vartojama vėliava. Vadinasi, kapitonas Kidd apsisprendė, — jis virto plėšiku.

Vieną kartą kapitono Kidd laivas susidūrė su ispanų prekybos laivu. Ispanų laive buvo daug aukso, sidabro, brangių akmenų ir penki tūkstantai vyno statinaičių. Ispanų laivo kapitonas, patyręs su kuo reikala turi, tuoj pasidavė, nes Kidd kaip plėšikas jau plačiai visų buvo žinomas ir laikomas nenugalimu.

Ispanų laive buvo dešimt moterų, tarp jų viena anglė A. Smith. Tai buvo įdomi ir patraukli moteris. Ją laukė, kaip ir kitas moteris, liūdnas likimas. Bet jos nusistebėjimui kapitonas Kidd įsakė visiems su ja gražiai elgtis. Kai laivas atvyko į savo nuolatinę būstinę Bagamų saloje, tai kapitonas Kidd pasiūlė ją vesti. Anglė A. Smith buvo daugiau, kaip abejinga. Kapitonas Kidd tai suprato ir pradėjo įtikinti ją myli. Po vedybų žadėjo ją taip apdovanoti, kad ji pasidarysianti turtingiausia visame pasaulyje moteris. Jis pasisakė, kad turis paslėptus saloje neapsakomus turtus. Štai, girdi, paslėptų turty vietos žemėlapis. Smith dėjos visai nesusivokianti žemėlapiuose. Tada kapitonas ją pradėjo pasakoti, kur jo turtai paslėpti ir kaip juos galima rasti. A. Smith nusiskundė čia savo likimu. Girdi, tu iš manęs pat pasitęsi, kaip ir iš kitų moterų, o paskui pameisi. Esa, jei nori įrodyti savo meilę, tai duok man tą žemėlapią, o kai mudu vesiva, tai tau jį atiduosi atgal. Čia kapitonas perplėšė žemėlapią ir vieną jo pusę atidavė A.

Nuosirdžiai užkvičiame visus atsilankyti į mūsų sandėlį ir apžiūrėti 1951 metų vasaros prekių išpardavimą.

Namams rakandų čia rasite visų žymiausių išdirbėjų. Pagaminame rakandus pagal užsakymus.

Naujų šeimų kūrėjai, čia sutapsys didelius nuosimčius. Parduodame urmo kainomis baldus viešbučiams, Rooming House, apartamentams, Karpetai—kilimai, klejonkos, Parlor setai, gaminiai pečiai, skalbiamos mašinos, saldytuvai, miegamo kambario setai, valgomos kamb. setai, minkšti kėsliai, lempos, staličiai ir kt. reikmenys.

Rašomos mašinėlės, rašomos auksinės plunksnos, laikrodėliai, deimantai, briliantai, auksas ir sidabras papuošalai, radijos, ir televizijos aparatai. Lietuviškos plokštelės, lietuviškos gaidos.

Virs 38 metai prekyboje. Lengvi daliniai išsimokėjimai.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 SO. HALSTED ST.
Tel. CALumet 5-7237

Atidaryta pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais. Sekmadieniais uždaryta.

WCFL 1,000 kil. 50,000 Watts jėgos Radijo Stoties programos leidžiamos sekmadienio vakarais 5:30 p. m. Chicago laiku.

Smith, sakydamas, kad kai apsisves, tai jai atiduos ir antrą dalį.

A. Smith tada sutiko ištekti su viena sąlyga: vedyboms turėsiąsios įvykti Bostono mieste, kur ji turinti dėdė. Jis sutiko. Išplaukė į Bostoną. Kai čia atplaukė, A. Smith pasakė, kad ji eisianti savo dėdės ieškoti, o kapitonas Kidd apsigyveno vadinamajame „Kulio galvos“ viešbutyje.

A. Smith išvyko ne dėdės ieškoti, bet tuoj nuėjo pas vietos gubernatorių ir jam visa išpasakojo, ką mačiusi ir girdėjusi. Viešbutis, kuriame gyveno kapitonas Kidd, tuoj buvo kariuomenės apsuptas ir Kidd, kiek pasipriešinęs, buvo suimtas. A. Smith už plėšiko išdavimą nieko kito nereikalavo, tik to talismano, kurį jis ant kaklo nešioja, tai yra žemėlapią antros pusės. Gubernatorius pažadėjo, bet talismanas jau buvo dingęs. Jį neteko pasimatyti su kapitono Kidd, nes jis tuoj buvo išvežtas į Londoną. A. Smith skubėjo ten, bet kai atvyko, jau teismas buvo pasmerkęs kapitoną Kidd pakartę. Ji tuoj nuskubėjo į pakorimo vietą. Pamačiusi paruoštas kartuves, ji sušuko:

— Vili, Vili, aš čia, kur žemėlapią antrąjį pusę?

— Kam, mylimoji? Tarp mudviejų visa baigta, — ramiai atsakė jis.

— Aš maldauju, kur padėjai žemėlapią antrąjį dalį? — dar ji spėjo sušukti.

— Klaus uoste, — jis nutilo, nes kilpa jau jį užsmaugė...

Padavimas sako, kad kapitono Kidd veide liko sustingusi karti šypsena, o A. Smith menamai spiovusi į jo laoną.

Toliau padavimas sako, kad kapitono Kidd paliktų turtų žemėlapią abidvi dalyb buvo surastos ir padėtos viename muziejuje. Žemėlapis, esa, buvęs rastas jau pereiname šimtmečyje. Tas žemėlapis dabar daug kam susukalga ir tokiu vyksla kapitono Kidd paliktų turtų ieškoti. — a.

J. Būga

Tautosaka apie Dangu

(Apie Dr. J. Balio leidinį)

Paskutiniu laiku spaudoje pasirodė buv. Lietuvių Tautosakos Archyvo vedėjo dr. Jono Balio leidinėlis „Tautosaka apie Dangu“.

Dangus ir debesys

Čia iškeliamas senovės lietuvių Dangaus kūny gerbimas. Duodamos maldos ir giesmės ir saulę. Randame aprašomų daug burtų saulei tekant ir saulei sėdant. Visur Lietuvoje žino „saulę močiutę“, kuri kraileitės našlaitėms krauna. Skaitome apie saulės ir mėnulio dukterį — žemę.

Knygutėje aprašytas ir mėnulis — laikotasis saulės vyras. Duodama eilė burtų ir maldų ir mėnuli. Aprašoma ką žmonės mato mėnulyje.

Saulės ir mėnulio užtemimai turėjo senovėje net ir dabar dar turi didelę įtaką. Tas žmonių nesuprantamas reiškinys jau nuo seno davė progos sukurti legendų ir per lūpų lūpas perduoti mūsų kartai.

Toliau skaitome apie žvaigždes — Aušrinę, Sietyną, Grižulą ratus ir šienapjovius. Žmonės iš žvaigždžių seniau spėdavo laiką, žiūrėdami į jas sekdamo laiką sėjai ir kt. darbams.

Sakoma, kad kiekvienas žmogus turi savo žvaigždę Danguje ir jam mirus žvaigždė nukrinta.

Tas lietuviui nesuprantamas buvo meteoritų kritimas, neaiškūs dangaus dalykai — kometų ir pamečių atsiradimas. Kometas — nuodeguotos žvaigždės, vadinamos „Dievo rykšte“. Jos pasirodą prieš karą, marą ir badą ir jos nušluoja nuo žemės daug žmonių.

Pasirodymas Danguje pažvaisčių reiškes kraujo praliejimą — karą. Rytų Lietuvoje pašvaisčių vadinamos pamėnais.

Žinome ir esame matę, kad po lietaus Danguje atsiranda spalvota vaivorykštė, kuri „vandenį geria ir prisigėrusi vėliau lyja“. Žmonės irgi sukūrė daug mitų ir apie ją.

Dr. J. Balys gražiai ir įdomiai primena mūsų lietuvių senus tikėjimus ir Dangaus kūnus, jų įtaką žmonėms ir gyvuliams ir daug kitų įdomybių.

Čia Dr. J. Balys padarė tik

VISI RUOŠIASI Į „NAUJIENŲ“ GEGUŽINĘ

Mūsų senas „limuzinas“ buvo labai geras, Kai sustojo — žmona baras: kam sukliūro karas.

Ir mano žmona tarė savo „didingą“ žodį:

— Pūsk, Jurguti, pūsk! Kai įsėsiu į vežimą, kad nesusiplotų.

— Pučiu, pučiu, širdele, net mano žandai išsiputė!

— Tai gal užteks, kol nuvažiuosime į „NAUJIENŲ“ gegužinę rugpiūčio 19 d. Liberty Parkas negi už marių.

VARGAS VARGELI GENA

Klaipėdos krašto gyventojai karo, vargina, kad pasidaro visvien, ką ateiti atgabens. „Tokioje, tai padėtyje mūsų draugams esant, labai malonus, brangus ir džiuginas dalykas, kada gautomis dovanomis galima mūsų bendruomenės narius parenti. Pasidaro jiems lengviau likimo našta nešti ir dvasią sleigiančius sunkumus pakelti bei laukti geresnės ateities savo tėvynėje, kurioje geidžia grįžti.“

Bet mes čia kaimė Vakarų Vokietijoje labai retai teutiname užjautimą. Jeigu nebūtų įstatymų tvarkos, atsirastų miškuose partizanų. Viena kita sena moterėlė bijo kalbėtis lietuviškai, kada vokiečių arti yra. Sako, rudo su pirštais, tai „poljak“. O vokiečiai, kai nevisai sekasi, tai visvien, „poljak“. Reikia verkti ir juoktis kartu. Kitos moterys, karo našlės, dar neužmiršusios vokiečių propagandos ir Lietuvos bei lietuvių šmeižimo, bijo nustoti savo iš vokiečių gaunamų pašalpų, kai prisidės mūsų bendruomenet. Pasistengiau progai atsitinkant išgirsti ir iširti mūsų buvusių artimesnių ir tolimesnių kaimynų nuomonę ir ar jie yra iš perkentę įvykių ką pasimokinę. Tik „Umsiedleriai“, nors ir vokiškos kilmės, didesne daliai nesibaido lietuviškai kalbėti, sako: „Lietuvoje gera buvo gyventi!“ Tą patį sakau ir aš.“

Tokios seniūnijos veikla ne vien tik kaimuose, bet kai kur ir miestuose, miesteliuose. Lietuviai veik visi bedarbiai. Jų tarpe sergančių ir senelių labai daug. Seniūnai, aptarnaudami savo seniūniją, parodo nepaprasto pasišventimo ir atsidavimo bendram labui. Nuo gero seniūno kartais pareina visos seniūnijos likimas. Retai kur imanoma susaukti bendras lietuvių susirinkimas. Tai tenka pačiam seniūnui įvairiais reikalais atsilankyti pas kiekvieną lietuvių atskirai. Toks seniūno tarpininkavimas yra būtinas. Seniūnai tarp savęs susisiečia ir pasitaria kas daryti. Juos kartais įvairiems pasitarimams suaukia Mažosios Lietuvos Taryba, su kuria jie turi labai glaudžius ryšius.

PLB Vokietijoje Taryba leidžia savo informacijos leidinį. Tame leidinyje yra idėtas visais požūriais idomus vieno tokių seniūnų laiškas. Čia mes jį dedame išties. „Sunku žmogui iš pašalpos gyventi, o dar sunkiau jos prašyti! Vargšai esame visi! Ne kožnas žmogus kitam lygus. Vienas kantresnis, neša savo likimą su jomoru, kitas vaičioja, nors ir sotus ir šiek tiek apsiręngti bei pasidėti turi. Bet liūdesys dėl paliktos tėvynės, prarasto turto, neturėjimas uždarbio, nepakankamos pašalpos, pasėknėje to nepakankantis maistas ir iš to sekantis sergalingumas, nervų silpnėjimas ir ligos, žmogų tiek pri-

santrauką stambaus veikalo, parašyto 1942-44 m. Lietuvoje. Knygutę išleido J. J. Bachunas, Sodus, Michigan. Knygutės kaina 60 centų. Patartina lietuviams knygele įsigyti ir susipažinti arba prisiminti tautosaką apie Dangu.

Federal Savings & Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank System narys

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Avenue, kampas Sacramento Avenue

TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141

JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas

Istaigos valandos:

Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 po pietų
Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 vakaro
Trečiadieniais visai neatidarama

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

\$140,000 mitybai tyrinėti

Swift ir kompanija paskyrė \$140,000 mitybai tyrinėti. Tie pinigai bus paskirstyti 22 universitetams. Dalis jų teks Illinois ir Chicago universitetams.

Lydės savo draugą, 5,000 mylių

James Maragopoulos yra restorano savininkas. Prieš kiek laiko jis pradėjo nesveikauti ir pateko į Billings ligoninę. Ten jis patyrė, kad serga nepagydoma liga. Kilęs jis yra iš Graikijos sostinės Atėnų. Amerikoje giminių neturi. Pas jį gimė noras brolį ir dvi seseris aplankyti.

Vienas pats tą ilgą kelionę atlikti jis jokių būdu negalėjo, nes yra gana silpnas. Kadangi nebuvo kam su juo keliauti, tai jis jau nebesitikėjo, kad galės saviškius aplankyti. Tačiau netikėtai nusišypsojo laimė: ligoninėje jį aplankė Tom Kyros, jo artimas draugas, su kuriuo jis susipažino prieš penkiolika metų ir kuris irgi yra kilęs iš Atėnų.

Patyręs savo draugo pageidavimą, Kyros pasisilė karta į Graikiją vykti. Laikinais jis pasitraukė iš biznio (jis turi restoraną adresu 809 E. 63 St.), kad galėtų tą kelionę atlikti.

Antradienį abu draugai sėdėjo lėktuvą ir išvyko į Graikiją. Maragopoulos buvo tiek nusilpnėjęs, jog jį teko nešti.

Iš Chicago iki Atėnų yra maždaug 5,000 mylių. Kai Maragopoulos pasimatys su saviškiais bei atsisveikins su jais, tai abu draugai vėl grįš į Chicago. Maragopoulos grįs į Billings ligoninę, o Kyros — į savo restoraną.

Seni ir patyrę biznieriiai sako, kad NAUJIENOSE išspausdinti skelbimai duoda geriausių rezultatų.

Apdraudžiam iki \$10,000.00

Mokam 3% dividendų

CRANE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

2555 West 47th Street

B. R. PIETKIEWICZ, President and Manager

Skaitykite „N-nas“

Taupyk saugiai ir užtikrinsi savo ateitį... Standard yra stipriausia taupymo įstaiga visoje Amerikoje

TURTAS \$28,000,000.00
ATSARGOS FONDAS \$2,800,000.00

KITATAUČIAI DAKTARAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.

(2-ras aukštas)
Ofiso Telefonas: Yards 7-0554
Jei neatsitopia šaukite:
Res. Tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmadienį nuo 10 v. iki 12.

Dr. Kazimieras MICHEL
OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinus, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.

Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų: 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu. Jei jūsų akys ašaroja ar niežti, negalite sėdėti ir adaty, akys bijo aštrios šviesos, neįžiūrite skalnyt, užteikt pasitarti pas Dr. Michel — nieko nekainuos.

Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas Yards 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.
Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER
LIETUVIŠKŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas
Tel. Yards 7-1829
Pritaiko Akinus
Kreivas Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET

Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Seštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIŠKŲ REGISTRUOTAS

OPTOMETRISTAS
Akių Egzaminavimas
Akinų Pritaikymas
ir Lensų Pataisymas

7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WALbrook 5-4353

Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien.
Trečiadienį ir seštadienį tik susitarus

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRU SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRU ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsienėjusių žaizdų niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždektie LEGULO Ointment. Jis gydomas ir patybes palengvina, jį skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jį taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jis taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimo odos ir perplėšimų tarpščių. Jis yra tinkamas vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jis yra geras ir gyduolis nuo visų išvirsnių odos ir gyduolis nuo visų LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wis., arba atsiųskite money orderį į: LEGULO, Department J, 4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

Legulo, Department J, 4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ:

DEIMANTŲ LAIKRODŽIŲ
BRANGMENŲ
SIDABRINIŲ
INDŲ
SINIŲNIŲ
LAIKRODŽIŲ
RADIO IR
TELEVIZIJOS
APARATŲ
IR KT. PREKIŲ

Laikrodžiai Pataisomi Specialiste

John A. Kass Duodama 1 metų Garantija

Lengvas Išmokėjimas

JOHN A. KASS
4102 ARCHER AVENUE
(prie Mozart Street)
Tel. LAfayette 3-8617

Seniausieji Lietuvių Jewelry Krautuvė Brighton Parke įsteigta 1915 metais

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Seštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro

LIETUVISKOS VAKARUSKOS

Tel. Hemlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

NAUJIENOS buvo ir tebėra geriausias Amerikos lietuvių draugas.

IN THE MARSHALLESE TYPHOON

By FRED E. TRUMAN (Vytautas Brazevičius)
(Continued)

Then Tary wakened us saying there were some men on the rough coral shore. This was a bad coast and we thought some natives had been shipwrecked, so Tary went ashore through the surf while Lorna put the coffee on the stove. Tary returned with Lajore and three of his crew, all soaking wet. Lajore was one of the Marshallese kings. We had met him before at Ailinglappalap, where he is the Chief Magistrate and again in Jaluit skipping his forty-three foot ketch, the Jerkan.

Lajore had seen our spotlight from Enybor anchorage the previous night, decided we were in trouble and had come to see if he could help. For the sake of a casual acquaintance, he and three crewmen had started before day-break, rowed around the end of Enybor Island, crossed Southeast Pass and beached on the channel side of Jabwor in rough water. Then they walked in rain over coral rubble, through typical atoll undergrowth, for more than a mile to the old pier, just to pull us out of approaching danger.

"In Japan and German times," said Lajore over a cup of hot coffee and a cigarette, "When west wind blow all ships leave Jabwor and go to Enybor. You can't stay here. When big wind comes your ship will be wrecked." So this wasn't a big wind? We had trouble getting our lines off the pier without smashing our bowsprit but finally got away without mishap. I insisted on returning to Jabwor first because I wanted our sails, at least. Tary rowed in with two men, who were to return their rowboat to Enybor, while I held Kualoa into the wind and seas under power. Tary had a real job getting back with the sails.

Then I turned the wobbling tiller over to Lajore. It was rails under in the lagoon seas boiling around Jabwor point and some uncertain moments through a nasty backwash where the current split around Kabbenbock Island. Our pilot next followed a long, narrow channel between reefs and shoals, cut around the northern end of a reef point and swung back on his course and into a calm an anchorage as one could wish for.

Here we dropped anchor close in the lee of Ennybor Island, with scant wind protection due to war-decanted palms, but in flat water and good holding bottom. The late afternoon clouds were like dirty gray fingers reaching across a dull metallic sky. Under these, vicious squalls roared by barely missing us, for a change, each one on evil bent. If there was evil in the air it was much more comforting to share it with another ship and another skipper, especially with Lajore, a man of long experience and local weather knowledge in Marshallese waters.

Next day the barometer began to drop and I rowed over to tell Lajore that it stood at 29.70 inches. "That is bad for the Marshalls," he said. "There must be a typhoon someplace close. This wind is wrong for this time of year." As this is a high barometric area, even a slight drop means a disturbance of some kind.

The wind was now blowing in the low forties. Then it quit suddenly. It became calm, with a sullen threatening sky and a dull yellow, fuzzy disk where the sun should have been. The crew of the Jerkan set out another anchor, so the crew of the Kualoa did likewise. We also bent on our jib, forestaysail and mizzen, just in case, lashing them securely.

That evening the barometer was at 29.67, so we let out still more fathoms of chain on one anchor and all of the 240 feet of inch and a quarter diameter Manila rope on the other. We noted that the crew of the Jerkan was doing likewise. So there we sat, in a sticky calm.

All Hell's fury was unleashed at nine that evening. Lightning slashed wide light streaks across the humid sky, racing from south to north, on a course to the east of us. Thunder cannonaded by in a series of violent explosions followed by a barrage of rumblings. The wind and rain screamed simultaneously and horizontally from over Ennybor, driving the water before it in flying masses of foam. Tary started the motor.

We switched on the spreader lamp and wrapped the ship in an eerie glow. Our anchor chain began to squeal and both Tary and I dashed out of each side of the

enclosed cockpit to see it still held. The driving force of the wind and rain blinded us, beat us down and drove us back. We could not stand up to it. One heavy, water-soaked ringbuoy sailed off into fluid space, one halliard frayed into shreds and the copper edging was stripped off our windcharger blades. (We heard later that the weather office at Kwajalein had clocked it at 115 knots.)

In fifteen minutes the wind was down to sixty miles per hour. It blew at 35 50 50 until three in the morning when another blast from a different quarter laid us flat. The chain screamed and sang as our bow crept up into the gale and I was sure that we would snap it. After twenty breathless howling and screeching minutes, this wind also came down into the lower velocities.

We remained a week holed-up

at Ennybor, studying the dirty mottled sky and waiting for the wind to shift eastward. Meanwhile we were either in the midst of sudden howling squalls or flat and humid calms. We could not return to Jabwor until the wind had shifted, and the wind kept blowing from the west.

On a gray Thursday an uncertain, jaundiced sun looked down as a lone Marshallese sailed his canoe into Ennybor anchorage. He had raced over from Imrodj to see what remained of his house on Ennybor and remained for an hour to smoke and convey the news. He brought an anxious note for information about the welfare of Lajore and ourselves from Father Thos. J. Donahue, S. J. of Imrodj, Jaluit, with whom we had visited the previous month. He said five houses were damaged. Three sloops were washed ashore and damaged. The coral jetty was gone, completely. Many trees were down. The Protestant church steeple was hastily guyed and saved, but the cross blew off.

(To be continued)

SOVIETŲ ŠPIONAZAS KARO METU

V. Vokietijoje, Lunaberg apylinkė, ramiai kopūstus auginamas ūkininkauja Dr. Manfred Roeder. Jis yra buvęs Vokietijos aviacijos karo teismo prokuroras išsitarinys generolo laipsni.

Kai karas baigėsi, tai vieno sąjungininkų teismo generolas Manfred Roeder buvo nuteistas kelis metus kalėti kaip nusikaltęs žmoniškumui. Dabar bausmę atlikęs, jis ūkininkauja, bet ramybės neturi. Vokiečių teismas taip pat jam ruošia už senus Hitlerio meto nusikaltimus bylą. Toji byla ruošiamą jau senokai, bet jos galai kažkur iklivę kietai laikosi. O štai koks reikalas.

Kai buvo Molotovo-Ribbentropo pasirašyta draugystės sutartis, tai SSSR slaptoji užsienio špionazai skirta tarnyba suspėjo pačioje Vokietijoje sudaryti platų šnipinėjimo tinklą. Vien Vokietijoje buvo per keturis šimtus SSSR slaptojos tarnybos agentų. O iš čia jie jau sugebėjo surasti sau slaptus agentus Belgijoje, Olandijoje, Prancūzijoje ir dar kitur. Toji SSSR slaptoji špionazų tarnyba, svetimuose kraštuose turėjo net 350 radijo siuntuvų. Spėta net Anglijoje sudaryti šnipų lizdas. Toji SSSR slaptoji špionazų tarnyba Vokietijoje buvo praminta "Raudonąja Kapela".

Dr. M. Roeder'ui jau 1942 metų pradžioje pavyko tos Raudonosios Kapelos pėdsakus aptikti ir dalį jų suimti. 1942 m. rugsėjo 30 d. juo buvo jau suimta apie du šimtai. Jų tarpe buvo tokių, kurie net turėjo aukštas tarnybas Vokietijos užsienio reikalų ministerijoje, kaip Schellha, bankininkas Emil Hubner (80 metų senis), laikraštininkas Ilse Stobe, karininkas Schulze Boysen, gražuolė Erika von Brockdorff ir daugelis kitų. Prokuroras Dr. M. Roeder jiems bylą sudarė 16 tomų. Kiekvienas bylos tomas turėjo po 500 puslapių rašoma mašinėle rašytų. Reikėjo bylą paruošti kruopščiai, nes siuntų tarpe buvo ne vien eilinių vokiečių, bet kai kas iš jų turėjo aukštas tarnybas ar šiaip įtakingų asmenų. Todėl reikėjo kruopščiai parinkti ir paruošti visą kaltinamą medžiagą, kad teisminei neturėtų jokios progos pasiteisinti ir kartu visus kaltinimus sugriauti. Viso teismo atsakomybės kelias atvejais buvo patraukta iki keturių šimtų asmenų. Žodžiu Raudonoji Kapela atrodė turėjo būti galutinai likviduota.

Teismo metu kai kas iš teisiamųjų kietai laikėsi. Štai teisiamasis bankininkas senis E. Hubner, išgirdęs mirties sprendimą, burbtelėjo: — Lai gyvuoją Maskva. Jis buvo nuteistas kartu su savo dukterimi Frieda ir jos vyrų Wesolek. Teisiamoji Erika Brockdorff, išgirdusi prokurorą Dr. M. Roeder ir jai reikalaujant mirties, nusišypsojo. Prokuroras tai pastebėjęs jai pasakė: — Greitai nenorėsi juoktis. O jį jam atsikirtė: — Iki tamsta stebiu, norėsiu! Gal tas jos juokas kai ką iš teisėjų paveikė, nes ji buvo nuteista tik 6 metams. Vėliau jos byla antru kart buvo svarstoma ir ji buvo pasmerкта mirti.

Dr. M. Roeder dabar tyli, mažai kam pasakoja, kas seniau buvo. Bet visi žino, kad karo metu Vokietijoje veikusi Raudonoji Kapela galutinai nebuvo sunaikinta. Jos agentų dalis liko gyvyje tarpe ir dabar jie toliau savo darbą tęsia. Jų veikimas dabar vyriausiai yra susimetus Vakarų Vokietijoje. Ir jie seka, žinias renka ne vien tik iš vokiečių gy-

venimo, bet jie stebi ir svetimų kariuomenių esamas igulas V. Vokietijoje. Taip pat neabejojama, kad Raudonosios Kapelos veikla ir dabar nesiriboją vien tik Vokietija. Jų tinklas siekia Šveicariją, Belgiją, Prancūziją, Olandiją ir Angliją. Daug kas spėlioja, kad tos Raudonosios Kapelos finansiniai šaltiniai yra pačioje Šveicarijoje.

O taip pat kam reikia, tie nujaucia, kad Dr. M. Roeder yra tas vienintelis asmuo, kuris ne visa apie Raudonosios Kapelos veikimą išsipašakojo, kai amerikiečių kariuomenės teismo 1945 m. buvo teismas kaip nusikaltęs žmoniškumui. Jis kai ką nutylėjo. Nutylėjo tam tikrais sumetimais. Ir tuomet jau amerikiečių teismas nutėisė jį palyginamai švelniai, nes jis gavo tik tris su puse metų kalėjimo. Iš jo buvo, rodos, kiek anksčiau išleistas už gera elgesį.

Štai kodėl dabar vokiečių teismas dėsia sudarinėdamas naują buvusiam aviacijos generolui, karo teismo prokurorui Dr. M. Roeder bylą.

Spėjama, kad Dr. M. Roeder rankose yra Raudonosios Kapelos siūlo galas. Jis jį sykį sučiupęs, galutinai nepaleido jo iš rankų ir anuomet ne visiems buvo įteikti kaltinimo aktai. Kiti jau liko laisvėje nepaliesi, kad neišspruktų siūlo galas iš prokuroro rankų, jie rasti ir narplioti kitu kartu būtų sunkiau. Apdairumas buvo vietoje.

Seniau, kai V. Vokietija buvo galutinai okupuota ir kartu okupavusieji bičiuliausi su Raudonoji Kapela steigėjais, tai vokiečiams, o ir bendrai kitiems, nebuvo įdomus tas reikalas. Dabar gi V. Vokietija jau vis tvirtina stoji ant savų kojų, tai Raudonosios Kapelos buvusi vokiečiams veikla ir kitiems paripuo, nes jaučiama ją atgijus. Ir, tur būt, tokių tarpe yra ir Dr. M. Roeder, kuris nepaleido jos veikimo iš savo akių.

* Kinta laikai, o kartu kinta žmonių santykiavimai. —P. B.

Domėjimasis darbu

Thomas A. Edison dirbdavo ilgas valandas ir daugiau dienų negu bet kuris kitas žmogus. Jisai mažai miegavo. Kai jo artimieji paklausdavo: kaip jis gali taip ilgas valandas dirbdamas nepavargti. Edisons atsakė: "Aš nedirbu, tik tai malonumo turiu iš savo užsiėmimo". Kai žmogus savo darbą domisi, nuovargio jis nejaučia.

Kodak foto aparatų dirbtuvės viršininkai savo darbininkams dažnai primena, kad jie domėtusi darbu. Jie siūlo šitokią patarimą: a) reikja stebėti, kodėl darbas daromas taip, o ne kitaip; b) reikja galvoti dirbant; c) reikja ieškoti būdų, kad darbas būtų galima palengvinti ne jėga, bet technikos priemonėmis; d) Reikja atsiminti, kad žmogus nėra mašina, — jis turi galvoti.

Atitaisoma klaida.

Pirmadienio "N." laidoje žiniute "Trumpai apie gamtą", įsibrovė korektūros klaida. Buvo pasakyta "Visi augalai kvėpuoja vandeniu". Turėjo būti: Visi augalai naudojami vandeniui.

'Naujienu' gegužinė

Rugpjūčio mėn. 19 dieną įvyks "NAUJIENU" dienraščio gegužinė Liberty Grove Parke, Willow Springs, Ill.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

A RECENT DIRECTIVE FROM THE EXECUTIVE OFFICE OF THE PRESIDENT, OFFICE OF DEFENSE MOBILIZATION STATES IN PART;

"It is now evident that the supply of metal working tools which are basic to achieving our production goal is inadequate. Military (MDAP) basic industrial expansion and defense Supporting program will be further delayed unless this program is speeded up."

SEE VAN NORMAN TODAY FOR A JOB THAT CAN HELP THIS PROGRAM AND BUILD FOR DEFENSE

IF YOU ARE INTERESTED IN A GOOD PLACE TO WORK, PAID HOLIDAYS, PAID VACATIONS, GROUP INSURANCE, OVERTIME WORK AND ARE EXPERIENCED ON ANY OF THE FOLLOWING

MACHINES

- TURRET LATHE
- FELLOW GEAR SHAPER
- RADIAL DRILLS
- HORIZONTAL BORING MILL
- ENGINE LATHE
- MILLING MACHINE

APPLY PERSONNEL DEPT. BETWEEN 9 A. M. AND 12 NOON
OR WRITE TODAY FOR DETAILS AND APPLICATION

VAN NORMAN CO.

3640 MAIN STREET

SPRINGFIELD, MASS.

MECHANICS

Must have experience on construction equipment

STEADY WORK

Excellent salary. Pleasant working conditions

See "RED"
1424 W. OHIO ST.

FIRST CLASS
TOOL AND DIE MAKER

Well paying job. Steady Work
WINZLER MFG. CO.
1712 W. Arcade Pl.
CANAL 6-7575.
Near Madison and Paulina.

PORTERIO reikia. Geras atlyginimas. R. B. Clothes, 6409 S. Halsted St.

GENERAL CARPENTER

STEADY WORK

for
WEST SIDE HOSPITAL
Lawndale 1-1710

BUS DRIVERS

Experienced. Age 30 to 40
Suburban Transit System
5800 W. 95th STREET

PLIENO DARBININKŲ
Shearmen, darbininkų, torčmen (turi turėti oxygen-acetelene torch cutting patyrimo). 56 valandų darbo savaitę. Viršvalandžiai po 40 valandų. Nuolat darbas.
MID-WEST COMPRESSED STEEL
1854 West Webster

VAN NORMAN CO. OF SPRINGFIELD, MASS., NEEDS HELP!

Mr. Leon Hutchins, Van Norman kompanijos iš Springfield, Mass., personalo direktorius, per svetimkalbių laikraščius daro pastangas gauti Chicagoje Lathe Operators, Fellow Gear Shapers, Engine Lathe Operators, Milling Machine Operators, Radial Drillers, Horizontal Boring Mill Operators imonei, gaminančiai mašinoms įrankius, kurie taip labai yra reikalingi gynybos reikalams.

Gyvybsiai specializuodamiesi gynybos pastangose, jie teigia: Iš Prezidento Vykdomojo ofiso, Gynybos mobilizacijos ofiso, siomios dienomis gauta direktyva, kurios dalis skamba taip: "Dabar yra aišku, kad metalui apdirbti įrankių pristatymas nėra pakankamas. O tie įrankiai yra būtina reikalingi, jei norime gamyboje pasiekti nustatytą tikslą. Pagrindinis karo pramonės (MDAP) praplėtimas ir jo gynyba susijusi programa bus ir toliau sulaukyta, jei nebus pasiskubinta su tos programos vykdymu".

Interesantai gali raštiškai arba asmeniškai kreiptis į Mr. Leon Hutchins of the Personnel Dept. of the Van Norman Co., 3640 Main St., Springfield, Mass.

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkų
Want a Steady Job?
GOOD FUTURE?

PLEASANT WORKING CONDITIONS?
CONGENIAL SURROUNDINGS?
THAN COME TO THE

RODDIS CO.
WE NEED
FILE CLERK

Also to do General Office Work

5 Days — 40 Hours
MODERN OFFICE
PLEASANT WORKING CONDITIONS

APPLY
3865 West 41st St.

SIUVAMŲ MAŠINŲ
OPERATORŲ
Patyrusių prie vienos adatos. Aukštas atlyginimas pradžioje ir akordinis darbas. Pelnu pasiidalinimas, bonus. Apmokama liginė, atostogos ir šventadieniai. Poilsio valandėles. Svari dirbtuvė. Maistas gaminamas dirbtuvėje.

PROTECTION PRODUCTS CO.
2637 W. Polk St.

GENERAL OFFICE WORK —
Permanent position. Pleasant office, convenient to all transportation. Five day week. Excellent opportunity with old established firm. Phone 3133 of interview.

MERGINA ar moteris jaunesnė nei 45 metų reikalinga bendrai namų ruošai. Būti čia, 2 vaikai. Kambarys ir valgis. Geri namai. \$35 i savaitę. Prospekt 6-0222.

EXPERIENCED
STENOGRAPHER
AND GENERAL OFFICE WORK
AIR CONDITIONED
Matured Woman.
SI 2-7410

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos
PARDAVIMUI labai pigiai asmeniškas, 3 butai ir lotas. Kreiptis pirmame aukšte užpakalyje. 4516 So. Washtenaw Ave.

BUVO KARŠTA

—Vakar Chicagoje buvo taip karšta, kad kai mano žmona išvirė kopūstus, tai kitą dieną nerekėjo juo nei šildyti.

—Niekis! — sako kitas teisingas žmogus. — Nordsideje buvo tiek karšta, kad kai mano žmona iškepė pyragą, tai buvo kietas, kaip akmuo.

O rugpjūčio 19 d. "NAUJIENU" gegužinė, reikla manyti, karščiai bus jau pradėję. Kad ir būtų šiloka, tai bus pakankamai šalta aluči pasimaudyti...
Vincent van Gunt.

"CLASSIFIED ADS"
"NAUJIENOSE" DUODA GERUS VAISIUS

AUTOMOBILES - TRUCKS
Autai ir Sunkvežimiai
MID WEST
THE CAR CORNER

1950 DODGE \$1445.00
1950 CHEVROLET \$1345.00
1950 FORD \$1345.00

Taip pat 125 parinktiniai karų bargeai 1946 ir 1949 m. modelių

Skubėkite i MID WEST, kol dar tebėra šios vertybės.

2201 So. Michigan Avenue

Kasdien atdara iki 9:00. Šeštadieniais ir sekmadieniais iki 6:00.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, žemė—Pardavimui

Jeigu norite parduoti ar įsigyti bet kuria nuosavybe — namą ar biznį, išnuomoti butą, apdrausti savo gyvybę bei sveikatą, kreipkitės į mano kontorą. Reikalingi mūsų nuosavybių sąrašai
2405 WEST 51ST STREET
Western Ave. ir 51st gat. kamp. Tel.: Prospect 6-7238
Čia pat sutvarkomi nuosavybės, pilietybės bei imigracijos dokumentai, parūpinama paskola, atliekami vertimai ir teikiama kitokia kalbinė bei administracinė pagalba.
DARBO VALANDOS: nuo 9 iki 6:30; šeštadienį nuo 9 iki 2 val. J. KUTRA REALTY

NETOLI 47-tos IR WOOD ST. Parduodamas 8 butų ir krautuvės namas. Savininko butas aliejumi šildomas, o kiti šildomi pečiūmi. Mėnesinės pajamos \$213, priedas — šeimininko butas. Kaina \$22,000. Savininkas nori greitai parduoti. Mr. Malec HUDSON 3-5211.

NAMAI PIGIAI

2510 W. 69th St. 3 butų mūrinis namas.
928 W. 35th Pl. 6 butų mūrinis namas.
2113 S. Halsted St. taverne ir "rooming house".
Dėl susitarimo telefonuokite savininkui po 7 val. vakarais. GROvehill 6-7451.

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui

DEL LIGOS PASIAUKOJA. 180 AKRŲ. 70 AKRŲ JAVŲ IR PIEVŲ. 7-nių kambaryų namas su sausykliu. 50x32 akmeninis vištinklas. Kiti patalyniniai. Elektra, paštas, pienininko kelias. Mokyklos busas prie durų. Parduos su galvijais arba be jų. Su jais arba be jų. Yra vaisių. Žemė neužtvinta vandeniu. Karl B. Weber, R. 2, Sheldon, Mo.

FOR RENT — Rendrai

KAMBARYS RENDON dviejm jaunimui vyram (truck drivers). Kreipkitės vakare po 6. 839 W. 34th St.

RENDON kambarys, suaugusiam porai arba vyriui. Telefonuokite iki 12 dienos HUDSON 3-3611.

ISNUOMOJAMAS kambarys su virtuve beismonte. 5737 W. 63rd Pl.

AUTOMOBILES - TRUCKS

Autai ir Sunkvežimiai

MID WEST automobilių yra geriausi jūsų piniginei Mid West, per 34 metus teisingai prekiaujus Michigan Ave., parduoda pigiau, nes ji pati finansuoja. Pirkdami pasitikėjimo vertoje Mid West, išvengiate finansų įstaigų sukeltų rūpesčių. Mid West automobilių užtikrinti 90 dienų patarnavimų draudra. Mid West pareigūnai taip pat parenka automobilius, kad pirkėjas bent dvejus metus neturi jokių galvos skausmų.

1951 BUICK
BELOW LIST PRICE
1951 PACKARD
\$700 BELOW LIST PRICE
1950 PONTIAC
\$1895.00

Taip pat 125 parinktiniai karų bargeai 1946 ir 1949 m. modelių

Skubėkite i MID WEST, kol dar tebėra šios vertybės.

2201 So. Michigan Avenue

Kasdien atdara iki 9:00. Šeštadieniais ir sekmadieniais iki 6:00.

A & C MOTOR SALES

816-20 W. 35th Street

Visuomet geras pasirinkimas

VARTOTŲ KARŲ

1936 iki 1951 metų

\$25.00 ir aukščiau

MES PERKAME GERUS VARTOTUS KARUS

Bridgeporto draugiškiausi dyleriai.

MISCELLANEOUS

Ivairūs Dalykai

TUCK POINTING
Langų "Couling" — kaminus taisom ir plytų darbus darome. Dovanai apskaičiavimas. Paaukai GUS G. JENES
3504 So. Halsted St.
Yards 7-2641

JONAS CONRAD TUCK

POINTING BIZNYJE

Atnaujiname nusidėvėjusį namą, pripildome lietus išplautus plytų tarpus. Taip pat patalsome kaminus ir apie langus. Per daug metu gerai patyres darbe lietuvis. Reikalingi priėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. GROvehill 6-4177.

JOHN G. MEZLAISKIS

Generalinis Kontraktorius ir Namų Statytojas

Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Perkam lotus. Reikale kreipkitės, gautis teisingą patarnavimą už prieinamą kainą. 6649 SO. MOZART STREET
Tel. GROvehill 6-6588

Mes taisome visokias SIUVAMAS MAŠINAS

Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuomojame mašinas. Duokite mums perdurti koją minamas mašinas ir elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.

SINGER SEWING MACHINE COMPANY

4222½ Archer Avenue
Tel.: FRontier 4-6847

DUODA velui 1x6 ir 1x12 miško medžiagą, kiek norite. 1305 West 46th Street. Pamatykite Frank Brescia.

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliom. uždaryta
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7-7868

Dr. Z. Danilevičius
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Atidare ofisa
10748 So. Michigan Ave.
Tel. WATERfall 8-3060

Priima nuo 1-4 ir nuo 7-9 v. v., išskiriant šėdadienį ir sekmad. Šeštad. pagal susitarimą.
Rezid.: 10838 S. Wabash Ave.
Tel. COMmodore 4-1187

Ofiso Tel. VIRginia 7-0036
Rezidencijos BEveryly 8-8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue

Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 v. vak.
Šeštadieniai nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniai pagal susitarimą

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Avenue

VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel. PULLman 5-8277

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue

Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; ser., sub. ir ned. tik sutarus.
Ofiso Telefonas Yards 7-4787
Namu Tel. PROspect 6-1950
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, saukite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS

4645 So. ASHLAND AVE.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal susitarimą

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 West 63rd Street
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą
Telefonas HEMlock 4-7899
Namu Tel. HILLtop 5-2557

KITI LIET